HUFVUDSTADSBLADET.

N:o 294. Fredagen den 15 December **Landsortsupplaga.** Fredagen den 15 December. 1893.

Denna upplaga tryckes på e. m. och expedieras med aftontågen från Helsingfors. — Innehåller utöfver morgonupplagan de nyheter och artiklar som ingå under dagens lopp. — **Pris**: helt år **Fmk 16,** halft år **Fmk 8,** tre månader **Fmk 4,25.** — **Lösnummerpris** i landsorten 15 p. — Hufvudstadsbladets **annonspris** är: 20 p. på första o. andra sidorna, 15 p:i efter texten. — Petitannonser som önskas äfven i landsortsupplagan 18 p:i. — **Redaktionsbyrå, Kontor** och **Tryckeri**: Skilnaden N:o 6. — **Ansvarig utgifvare:** A. R. Frenckell.

Finska Redskapshandeln

P. Sidorow

3 Michaelsgatan 3. H:fors.

Den välkända, äldsta och största

Maskin-Affären.

Väderleksbulletin.

Den 14 dec.. på morgonen.

Ort.	Barom.	Term. C°	Vind.	Väderlek.	Nederb.
Vardö	760	— 3	S4	●	0
Bodö	748	+ 2	ENE6	●	0
Kristiansund	735	+ 7	SE6	●	0
Skudesnäs	739	+ 6	WNW9	●	—
Oxö	740	+ 7	WSW6	●	7
Visby	752	+ 4	SSE2	●	0
Stockholm	751	+ 3	SE4	◍	0
Hernösand	753	+ 1	S2	●	1
Haaparanta	759	— 4	SE2	●	0
Uleåborg	759	— 4	SSE4	●	0
Kajana	760	— 6	E3	◕	0
Vasa	757	— 2	lugnt	●	0
Kuopio	759	— 5	lugnt	●	3
Jyväskylä	758	— 4	lugnt	●	5
Sordavala	760	— 3	S1	✳	3
Tammerfors	758	— 2	E2	●	6
Mariehamn	755	+ 3	S2	◍	1
Hangö	756	+ 2	S3	●	1
Viborg	759	— 3	SSE1	●	4
Riga	759	± 0	SSW1	●	2
Dorpat	759	— 1	SSW1	●	8
S:t Petersburg	760	— 3	lugnt	✳	9
Petrosavodsk	763	— 5	SE1	✳	4
Wolotschok	764	— 2	S2	✳	0
Archangel	765	— 6	S2	●	0

Meteorologiska observationer i Helsingfors.

Datum.	Barom. mm.	Termom. C°.	Vind.	Himlahvalf. utseende.
Den 13 dec. kl. 7 e. m.	761,4	± 0,0	S2	✳
Den 14 dec. kl. 1 f. m.	759,4	+ 0,4	S1	●
D:o d:o 7 f. m.	757,4	+ 0,8	S1	≡
D:o d:o 2 e. m.	756,1	+ 1,3	S2	≡

Lägsta temperaturen d. 13 dec. — 1.2 C°.
Högsta temperaturen d. 13 dec. + 0.3 C°.
Nederbörd d. 13 dec. mm. 1.7.

Kurser.

Finlands Bank d. 13 dec.

	Försäljnings-kurs. Fmk p.	Inköps-kurs. Fmk p.
S:t Petersburg a v	264: —	261: —
London a v	25: 32	25: 15
3 m.	25: 12	25: 02
Paris a v	100: 30	99: 30
3 m.	99: 60	98: 90
Antverpen a v	100: 20	99: 10
3 m.	99: 50	98: 60
Berlin a v	124: 10	123: 10
3 m.	123: 10	122: 30
Hamburg a/v	124: 10	123: 10
3 m.	123: 10	122: 30
Lübeck a v	124: 10	123: 10
3 m.	123: 10	122: 30
Frankfurt a. M. a v	124: 10	123: 10
3 m.	— —	122: 30
Amsterdam a v	209: —	— —
3 m.	207: 80	205: 80
Stockholm a v	139: 40	138: 60
Christiania a v	139: 40	138: 50
Köpenhamn a/v	139 40	138: 50

S:t Petersburgs börs:

Växelkurs den 30 nov. gl. stilen.
London 94: 50.
Amsterdam 78: 35.
Berlin 46: 25.
Paris 37: 50.
Halfimperial 7: 64; 7: 62.
Diskonto 5—6½.

Börstelegram till Hbl.:

Berlin den 13 dec.
100 ryska rubel 215: 25; 215: 50; 215: 50.
Ryska 4 proc. konsols: 99: —.

Utländskt diskonto:

London 3. Amsterdam 3. Paris 2½
Belgien 3. Berlin 5. Vien 4.

Anmälde resande.

Den 14 december.

Societetshuset: und:fänr. Demitrieff fr. Åbo, baron Wrede m. friherrinna fr. Arrajoki, handl. Holmqvist fr. T:fors, ing. Le Bell fr. Sjundeå, h:höfd. Sundel, landssekrt. Anthoni fr. T:hus. — **Hotel Kämp**: fru Jalagin m. dotter fr. P:burg, fru v. Qvanten m. dotter fr. Mäntsälä, v:h:höfd. Stolt fr. B:borg, patr. v. Schantz fr. Helsinge. — **Nya hotellet:** hr Blomqvist fr. P:burg, fru Granqvist, fröken Lindberg fr. Kymmene, läraren Pesola fr. Alajärvi, fabrik. Koskinen fr. Orimattila, possess. Lindberg fr. Viborg, jänsm. Helén fr. Hausjärvi, mäjeristne Viedmer och Aholainen. — **Hotel Wilhelmsbad:** hr Schelsdan, fru Mechelin fr. J:kylä, biskop Råhergh fr. Borgå, hrrne Gustatsson fr. Åbo och Jörgensen fr. Mäntsälä. — **Gästhemmet:** landtbruk. Arvio fr. Jaala, seminarist Hytönen fr. J:kylä, landtbruk. Hirsimäki fr. Siikais, landtbruk. Keränen fr. Muhois, h:skrif. Thuneberg m. fru fr Lojo, fru Hildén fr. T:fors, bokhandl. Niemi m. fru fr. U:borg, fröknarna Spitzen fr. Raumo, Nyberg fr. Villmanstrand och Strandberg. **Privat bostad:** ing. Salenius m. familj fr. Sordavala, Fabiansg. 20; apot. Nevander fr. B:borg, Brunnsparken 21.

Sinnad att afgå från min sedan **1873** under firma

Helsingfors-Skjortfabrik

bedrifna affär, kan densamma at Reel köpare på fördelaktiga vilkor få öfvertagas.

H. E. Wiklander,
27 Norra Esplanadgatan 27, 1 tr. upp.

Beställningar å Skjortor, kragar m, m. emottagas.

Finare duktyg. Tyllgardiner. Täcken. Spetsar. | Flaneller. Ylleunderkläder. Strumpor. Hufvor. | Barnklädningar. Förkläden Hals- och hufvuddukar. Handskar & vantar m.m.

Slutförsäljas med hög rabatt.

H. E. Wiklander,
N. Esplanadgatan 19.

En billig och mycket lämplig julklapp till utlandet och landsorten är

Helsingfors Album

omfattande 32 vyer af de mest sevärda hus och öppna platser utförda i Autotypi efter original fotografier i kabinettsformat.

Pris: i pressad kartong Fmk 4:— inbundna Fmk 4:50.

Detta vackra album säljes i hvarje bokhandel samt i

Antikvariska Bokhandeln,
Fabiansgatan 31.

Officiela o. leg. notiser.

Inställelsedag: I bonden P. Pietikäinens o. aff. bonden P. Roponens kkrs 3 rätteggsd., i torp. G. Siiskonens 2 rätteggsd. och i inhysesk. M. Laurikainens 1 rätteggsd. af laga vintertinget i Anttola; — i snick. K. G. Wirtanens 1 febr., i gårdseg. K. F. Rantanens 3 mars, i skrädd. A. Rantanens 3 mars, i handl. O. Focks 5 april i H:fors; — i arbetsk. J. G. Karlssons 5 febr. i Raumo.

Årsstämning: Med afl. fabrik. E. Spennerts borg. sista helgfria månd. i jan. 1895 i H:fors.

Dom afkunnas: I gårdseg. K. E. Thunbergs kkrs 5 febr., i båtkonstrukt. C. E. Wegelius' 8 febr., i gårdsegarinnan H. Lindelöfs 5 febr. i H:fors; — i i handl. G. H. Tuiras 18 dec. i U:borg.

Borgen.sammantr.: I förre kronolänsmannen K. V. Holländers kkrs 27 dec. i Willmanstrand.

Döde.

Tillkännagifves att min innerligt älskade hustru

Karin Sofia,

född **Heinrich,**

efter ett långt lidande i tron på sin Frälsare afsomnade i S:t Petersburg Måndagen den 11 December i sitt 27:de lefnadsår, till djup sorg och saknad för mig, moder, anförvandter och vänner.

L. G. Broms.

Fåfängligt är behaget och en flägt är skönheten; en qvinna, som fruktar Herren hon är värd att prisas.

Ordsp. 31: 30.

Tillkännagifves att vår ömt älskade moder **Fabrikantsenkan**

Antoinette Sofia Wickholm,

efter en kort men häftig sjukdom stilla och fridfullt afled måndagen den 11 december i sitt 69:de lefnadsår, till bitter sorg och saknad för tre söner och en dotter samt släkt och vänner.

Barnen.

Hon har kämpat, hon har vunnit, Lifvets krona har hon funnit.

Sammanträden.

Alla de, som veta sig vara arfvingar till Gårdsegaren Johan Lundgren från Nådendals stad, vare goda och infinne sig till sammanträde tredje dag jul för att bestämma om boets försäljning både i löst och fast, eljest få alla de frånvarande nöja sig med de närvarandes beslut, å Hyvinge station hos **Fröken M. RAULIN,**
Kurator i boet.

GARL JACOBSEN & Co
INREGISTR. VARUMÄRKE
MASKIN- & REDSKAPSAaffär
HELSINGFORS.
EFTERAPNING UNDANBEDES

villkor. Endast en af landets privatbanker, som förutom en icke knapp kassa disponerar öfver en betydligare reserv uti utländska fordringar och obligationer, kan skrida till åtgärden att uppsäga sina depositioner i afsikt att få dem konverterade till lägre ränta, men öfriga banker kunna det icke, så mycket mer som under närvarande tid de icke kunna påräkna att genom belåning i större utsträckning af sina säkerheter i Finlands Bank bereda sig ökade reserver. — Att en betydligare räntenedsättning i Finlands Bank väl kunde öka benägenheten för depositionsräntans sänkning medgifves gärna, men förmågan att genomföra åtgärden blifver därigenom ingalunda större.

Vi hafva hört uppgifvas, att för några månader sedan under en något rikligare kassatillgång i privatbankerna en af de större bankerna sökt åstadkomma en sammanslutning samtliga banker emellan i ändamål att icke betala mer än en bestämd räntesats, men att en dylik „ring" icke fåtts till stånd till följd af den missräkning i hvarje banks värksamhet, som den i fråga satta öfverenskommelsen skulle innebära. Hvarje åtgärd att på ett konstladt sätt reglera räntan eller priset på penningar skulle snart nog visa sig under en längre tid omöjlig. Äfven om depositionsräntan genom en dylik onaturlig åtgärd kunde fås att falla en kortare tid, vore det barnsligt att föreställa sig, att utlåningsräntan vid knapp penningetillgång skulle rätta sig efter priset på de upplånade medlen. — De som erinra sig förhållandena i slutet af sjuttiotalet, hafva nog i friskt minne, att ända till 9 proc. fordrades för korta lån af en privatbank, ehuru depositionsräntan var 4½ proc.

Den ökning af bankernas depositioner under ett år, som påvisats, innebär ingalunda en tillökning i landets rörliga kapital. Dels har ökningen tillkommit till följd af obligationsförsändningar till utlandet för försäljning, dels hafva på privat hand upplånade medel uppsagts och, i betraktande af att den ränta bankdepositioner erbjuda motsvarat hvad för säkert utlånade medel erhålles, inströmmat till bankerna och ökat deras tillgångar. Ehuruväl bankdepositioner för mången i penningeplacering obevandrad mindre kapitalist utgör den bästa placering äfven under sämre räntevillkor, är det beklagligt, att äfven större kapitalister nu mera icke veta af annan utlåning än till bankerna, hvarigenom största mängden af i landet befintligt privatkapital tillföres näringarna endast genom bankernas förmedling, hvarigenom utlåningsräntan betydligt fördyras.

Så betungande det än kan vara för näringsidkarne och i synnerhet för fastighetsägarne såväl i stad som på landet att arbeta under trycket af en hög ränta, anse vi den närvarande penningetillgången i landet icke tillåta en sänkning af räntefoten, utan bör man afvakta, huruvida landets snart sammanträdande ständer besluta upptagandet af ett utländskt lån samt om desamma finna utvägar att fylla statsbehofven utan användning af Finlands Banks vinstmedel.

Vi vilja därjämte fästa artikelförfattarens i N. Pr. uppmärksamhet vid, att det äfven förut förekommit att Finlands Bank haft växelräntan lägre än hypoteks- och kreditivräntan samt att så äfven är fallet i många andra länder.

Enligt N. Pr:s påstående skulle det för en sedelutgifvande bank vara frestande att så länge som möjligt uppehålla en hög utlåningsränta, ty därigenom blifver banken i trots af eventuella förluster i tillfälle att uppvisa goda bokslut. Häraf kunde slutsatser dragas, att dylik frestelse icke förefinnes i en depositionsbank samt att Finlands Bank gör så stora förluster, att de icke annorlunda kunna täckas än genom uppehållande af en hög ränta till skada för hela landet!

Till sist våga vi upplysa, att Nya Pressens en gång förut gjorda beskyllning att statsbanken för några år sedan för sent höjde sina räntor, varit föremål för granskning af ständernas bankutskott vid 1891 års landtdag, därvid utskottet uttalat, att genom de af bankfullmäktige fattade beslut rörande bankens räntesatser „ställningens kraf genom dessa beslut blifvit behörigen beaktade".

X.

Tidningsöfversikt.

Nyligen omtalades det i tidningarna, att Finsk kvinnoförening lyckats intressera landtdagsmän i skilda stånd för inlämnandet af följande petitioner till nästa landtdag, nämligen rörande

1) afskaffande af anhållan om dispens från sitt kön för kvinna;

2) höjande af kvinnans äktenskapsålder utöfver det nu i lag tillåtna 15;de året;

3) att kvinna utan skild ansökan blefve myndig vid 21 års ålder;

4) kommunal valbarhet för kvinna.

I anledning af dessa förebådade petitionsförslag yttrar Päivälehti bl. annat: I synnerhet torde den första frågan komma att stöta på lifligt motstånd från det gamla finska partiets sida. För närvarande måste kvinnan söka „dispens från sitt kön" redan förrän hon får undergå studentexamen och blir i tillfälle att förvärfva sig högre kunskaper. Och samma anhållan om „dispens från sitt kön" nödgas hon sedermera söka, då hon vill förskaffa sig tjänst. Hon har varit tvungen att förskafta sig alla de kunskaper, aflägga alla de examina, m. m., som fordras af män för beklädandet af samma tjänster. Man har därför fullt skäl att antaga, att hon vore lika utrustad att sköta en tjänst som män, hvilka tagit samma examina. Men nej, i sin egenskap af kvinna förmår hon detta ej. Först sedan hon på särskild ansökan dispenserats från sitt kön, är hon duglig därtill. Det vore dock på tiden, att man skulle afskaffa dylika narraktiga bestämningar och påbjuda jämbördighet könen emellan.

Hvad den andra frågan om höjandet af kvinnans äktenskapsålder angår, så anser tidningen, att gränsen, 15 år, är alldeles för låg samt att den borde höjas till samma ålder, som gäller för män, d. v. s. 21 år. För genomdrifvandet af en sådan förändring tror bladet, att det dock finnes föga utsikt; men ett framsteg vore det redan, i fall åldern kunde höjas till 18 år. Vid 21 år borde kvinna likasom man utan vidare omgångar i lag förklaras myndig.

Hvad slutligen den fjärde frågan angående kommunal valbarhet för kvinna angår, så erinrar Päivälehti om, att den komité, som varit tillsatt för att uppgöra förslag till förändringar i kommunalförfattningen, föreslagit, att kvinna jämväl måtte tilldelas valbarhet vid kommunala val. Bladet uttalar hopp om, att ständerna skola godkänna förslaget.

*

Då Finlands Bank för en tid sedan beslöt att sänka diskonträn tan för vissa slag af växlar, var detta en åtgärd, som öfveralt i landet mottogs med största tillfredsställelse. Man såg häri början till inträdande bättre tider, d. ä. ett gryende hopp om ett slut på de abnorma penningeförhållanden, som nu så länge rådt och som icke blott förlamat handeln och en stor del af den industriella värksamheten, utan äfven, om icke en ändring åstadkommes, komma att förkväfva företagsamheten och att ruinera en mängd bestående affärsföretag. Det är naturligtvis abnormt att för pengar i produktiva företag nödgas betala 7 proc., likasom det icke förekommer under vanliga tider och rationella affärsförhållanden, att bankerna nödgas själfva betala ända till 5 proc. kanske därutöfver för att af enskilda få mottaga depositioner. Att detta sist nämda för dem som hafva besparade medel är ett lika säkert som bekvämt och förmånligt sätt att få dem förvaltade, inses lätt, men för landet i sin helhet sedt kan det väl icke finnas mer än en mening därom, att fortvaran af ett dylikt sakernas läge är högst ödesdigert.

Långifvarena hafva nu visserligen också sin syn på tingen och sina intressen att bevaka och synes det vara från deras ståndpunkt U si S uometar skärskådar penningeläget. I en artikel, som ingick för ett par dagar sedan, skrifver U. S.

„Då Finlands Bank för att stärka sin guldreserv för ett år sedan afslutade kreditiver i utlandet till belopp af tio miljoner mark, utgjorde följande bankens räkningar den sista oktober i rundt tal

	Fmk.
metalliska valutan	39,900,000: —
sedelstocken	53,300,000: —
inhemska placeringar eller växlar, lån & kassakreditiv	38,000,000: —

och vid samma tidpunkt i år utgjorde samma räkningar

	Fmk.
metalliska valutan, om det utländska kreditivet frånräknas	39,200,000: —
sedelstocken	49,500,000: —
inhemska placeringar	35,400,000: —

hvaraf framgår, att under de tolf månaderna dessa räkningars belopp nedgått

	Fmk.
metalliska valutan med	700.000: —
sedelstocken	3,800,000: —
inhemska placeringar	2,600,000: —

Om också de två senare posterna visa en differens åt rätt håll, så är dock bankens läge så obetydligt förändradt, att det kan anses raskt, att icke ens någon del af kreditivet bibehållits.

Om vi betrakta förhållandena i privatbankerna för så vidt de kunnat influera statsbankens tillvägagående i kreditivfrågan, så finna vi, att dessa bankers inhemska placeringar (växlar, lån, kassakreditiv och kontokuranter) ult. oktober 1892 uppgingo till fmk 114,513,000 och samma tid i år till fmk 114,172,000, visande ett så obetydligt nedgående, att det icke kan anses tala för obehöfligheten af kreditivet; men vi finna också att depositioner och löpande räkningar tillsamman under i fråga varande tidsperiod ökats från fmk 117,098,000 till fmk 127,791,000 eller med fmk 10,693,000 samt att bankerna användt af dessa medel en mindre del till betalning af andra dyrare eller bekvämare skulder o. större delen eller fmk 7,695,000 till uppköp af utländsk valuta och obligationer, och dessa sist nämda fakta tyckas mera än statsbankens egen ställning ha kunnat gifva stöd åt bankförvaltningens beslut att icke vidare vilja betjäna sig af kreditivet.

Privatbankernas placeringar i utländska valutor, det utblottade tillstånd, hvari öfriga penningeinrättningar, de s. k. kassorna, sparbankerne o. a. tidigare befunno sig, och en tilltagande lifaktighet i handeln, hvartill årets goda skörd bidrager, har utan tvifvel värkat därhän, att efterfrågan på penningar håller i sig och att tillgången kan hållas knapp, så att oss veterligen ingen bank eller ens sparbank ännu haft anledning att sänka sin upplåningsränta. Under sådana förhållanden och just medan ställningen genom det utländska kreditivets upphörande försvagats samt med kännedom af den goda och omsorgsfulla ledningen var det något oväntadt att statsbankens diskonträntа för prima växlar dessa dagar annonserats ½ % lägre, än hittils ehuru därigenom visserligen förhållandet emellan bankens räntesatser blifvit ett normalt. Vi kunna nämligen icke anse det vara statsbankens uppgift att i kraft af sin räntelösa upplåning forcera räntefoten vare sig uppåt eller nedåt, emedan den därigenom ingriper störande i de ekonomiska och kommerciella förhållandena.

Man har hört och läst äfven antydningar därom, att privatbankerna borde bilda en s. k. ring för att „skrufva" ned upplåningsräntan i förhoppning att utlåningsräntan då äfven skulle nedgå, hvilket utan tvifvel skulle glädja de lånsökande öfver hela landet, men bankerna själfva veta mycket väl, att de också ha kunder af annat slag och dessa sannolikt många flera, hvilka samla och spara flitigt och förse bankerna med det kapital, de handla med, och dessa senare kunder, hvilka mest fått nöjas med lägre än 5 proc. och ända till 3 och en half proc. skulle icke öfver alt i landet med tillfredsställelse hälsa depositionsräntans sänkande.

(Finansexpeditionens sammandrag af bankbilanserna för oktober 1893 visar, att antalet depositionsbevis och löpande räkningshafvare utgjorde 54,227 och antalet växlar, lån och kassakreditiv 35,751).

* * *

I en artikel den kommunala dårvården yttrar Uusi Savo bl. a. följande:

Alt fortsättningsvis hör man berättas, huru dålig behandling många kommuner egna sina sinnessvaga medlemmar, de där böra underhållas af den kommunala fattigvården. Detta missförhållande kan ej afhjälpas på annat sätt än att en genomgripande förändring med afseende å dårvården åstadkommes. Då man ej kan hysa hopp om, att kommunerna själfva skola anordna denna förändring, så återstår ingen annan utväg än att ett petitionsförslag inlämnas till landtdagen i det syfte, att alla i andligt afseende illa lottade individer, hvilka ej själfva förmå underhålla sig, utan falla den kommunala fattigvården till last, skola intagas å de allmänna dårvårdsanstalterna och därstädes på allmän bekostnad underhållas: de obotliga för hela sin lifstid och de, som äro öfvergående sjuka, tils de tillfriskna.

Nästan omöjligt är att fordra af kommunerna, att de skulle kunna bekosta inrättandet af fullt tidsenliga dårhus och ej häller kan man vänta af dem, att ens den tillfälliga dårvården anordnas på ett nöjaktigt sätt, ty erfarenheten ådagalägger, att de mindre tillräkneliga hjonen ofta utstå hvarje slags elände, innan de på kommunernas bekostnad befordras till intagande å de allmänna sjukhusen. Underhållet i sådana anstalter blir särskildt för små och fattiga kommuner mycket betungande, hvarför också kommunerna själfva söka att i det längsta vårda sina sjuka.

Då man därjämte tager i betraktande, att åt medellösa personer, som insjuknat i koppor, egnas sjukvård på allmän bekostnad, så hvarför skulle man ej anse, att samma förmån bör tillkomma fattiga sinnessjuka. Om härtill invändes, att landets tillgångar ej förslå till alt, så vore det ej bäst att anordna saken så, att af hela landets innevånare skulle jämte kronoutskylderna uppbäras en tilläggsskatt för medellösa dårars sjukvård.

Eller må denna skatteangelägenhet ordnas på annat lämpligt sätt. Hufvudsaken är, att medellösa sinnessvaga komma i åtnjutande af sjukvård på allmän bekostnad.

Dagens NYHETER.

— **Senaste landtdags beslut** har numera återfunnits bland handlingarna i expeditionsutskottets vid senaste landtdag arkiv. — U. S.

— **Tullvärket.** Såsom sökande till tullförvaltaretjänsten i Uleåborg hafva sig anmält tullförvaltaren i Torneå E. F. Hanell och registratorn vid tullstyrelsen H. A. Hammarström.

— **Justeringsvärket.** En justeraretjänst i 16:de, Kexholms, distrikt har ansökts endast af vicelandtmätaren Hugo Gyllenbögel.

— **Till sekreterare i prästeståndet** vid instundande landtdag torde sekreteraren vid domkapitlet i Åbo, juris utriusque kandidaten V. von Hellens vara utsedd.

— **Ett stipendium** om 600 mk för ryska språkstudier har beviljats järnvägstelegrafisten E. Öller.

— **Finska militären.** Fänriken vid finska militärens reserv Berghem är befordrad till underlöjtnant med kvarstående vid sagda reserv.

— **Pensioner.** Direktionen för finska civilstatens enke- och pupillkassa har den 1 december 1893 tillerkänt följande sterbhus pension ur kassan, nämligen:

i andra klassen: aflidne förre förste expeditionssekreteraren vid statssekretariatet, sedermerra ledamoten i den numera upplösta komitén därstädes för finska ärenden, geheimerådet W. P. Stepanoffs, förre referendariesekreteraren statsrådet C. O. Therméns, förre referendariesekreteraren friherre C. J. Carpelans oförsörjda dotter;

i tredje klassen: aflidne förre häradshöfdingen K. W. Spåres, förre häradshöfdingen K. J. O. Grönblads, förre provincialläkaren W. S. Schildts, förre bankkommissarien K. H. Lindbergs;

i femte klassen: aflidne äldre kommissionslandtmätaren A. L. Wahlroos', kamreraren vid Mustiala landtbruks- och mäjeriinstitut J. E. Bäckströms, forstmästaren A. L. Hollmerus';

i sjunde klassen: aflidne förre kronolänsmannen, guvernementssekreteraren J. Alanders, förre kronolänsmannen J. D. Lindbergs, förre kronolänsmannen friherre B. F. C. E. Stackelbergs, förre kronolänsmannen N. A. Sarelius', kronolänsmannen B. R. Söderströms, kronolänsmannen F. J. Selins, kronolänsmannen S. Hertzbergs;

i åttonde klassen: aflidne förre postiljonen J. Grahns, förre postiljonen H. J. Bärlunds, postiljonen K. H. Kettunens;

Däremot har direktionen funnit skäl för närvarande icke förekomma till bifall å de ansökningar om pension ur kassan, som inlämnats för aflidne finske handelsombudsmannen i S:t Petersburg kollegiirådet Th. Leonhard Hellströms och stadsläkaren i Mariehamn O. A. Roos' sterbhus, hvadan berörda ansökningar af direktionen afslagits.

— **Senaste kyrkomötes petitioner.** Senaste kyrkomötes petition om lagstiftningsåtgärd till begränsande af husbondes och arbetsgifvares rätt och befogenhet gent emot tjänare och arbetstagare, så att dessa ej tvingades eller lockades till arbete, som förtoge deras sabbatsro, har ej föranledt till någon åtgärd från senatens sida.

Ej häller har petitionen om ansvar för tidigt sängalag eller föreskrift om förrättandet af vigsel inom bestämd tid efter skedd äktenskapslysning föranledt till någon åtgärd.

— **Exporten till Ryssland.** Förutom den, på grund af Rikskonseljens i Kejsaredömet den 28 maj 1885 fattade beslut, värkställda fördelning af limiter å järn, bomulls- och fajanstillvärkningar, hvarom uppgift lämnades i senaste tisdagsnummer, hafva på grund af förordningen den 31 januari 1859 följande firmor tillåtits att, endast mot uppvisande af ursprungsbevis, utföra:

1:o Oarbetad koppar:

Pitkäranta koppar- och tennvärk	40,000 pud.

2:o Britannia metall:

Tammerfors hagelfabrik	1,000 pud.

3:o Koppar-, mässings- och zinkarbeten:

Maskin- och brobyggnadsaktiebolaget	600 pud.
John Stenbergs maskinfabrik	200 „
Björkboda fabriksaktiebolag	200 „
S:ma	1,000 pud.

4:o Kläden, kastor, flanell m. m.:

Tammerfors klädesfabriks aktiebolag	1,000 pud.

5:o Ylletrikotvaror:

Wera Taht	30 pud.
Fabriksaktiebolaget John Dahlberg & C:o	170 „
Wasa yllevarufabrik	100 „
S:ma	300 pud.

— **Finlands statskontor.** En äldre bokhållaretjänst vid Finlands statskontor har ansökts af f. d. postexpeditören K. Gahmberg, banktjänstemannen V. E. Thesleff, bokhållaren i statskontoret E. S. Ekbom, fil. kand. O. V. Saari, bokhållaren i statskontoret E. Hjelmman, fil. mag. J. A. Elomaa och hofrättsauskultanten K. Malin.

— **Finlands Bank.** Emedan handlanden i Tammerfors G. O. Sumelius, som alt sedan år 1880 varit ledamot i diskontkomitén vid bankens kontor i nämda stad, önskat afgå från denna befattning från och med början af år 1894,

hafva ständernas bankfullmäktige i skrifvelse af den 1 dennes betygat herr Sumelius sitt synnerliga erkännande för den samvetsgrannhet och omtanke, hvarmed han under antydda långa följd af år handhaft omförmälda uppdrag.

— **Uppsamlande af renar.** För uppförande af en inhägnad på Nuuastunturi fjäll i Kelottijärvi by och Enontekis kapell af Lappmarkens härad för uppsamlande af sådana kringströfvande renar, hvilka på väg till Norge från betesmarker i Sverige och tvärt om passera finskt område, har af allmänna medel anvisats högst 250 mark.

— **Dispens.** Postförvaltaren i Nyslott G. E. Ammondt har beviljats rätt att ansöka förvaltaretjänster vid postkontor af tredje klassen.

— **Ansökt tillstånd att besitta fastighet** i Viborgs län har af senaten beviljats disponenten, svenske civilingeniören K. H. Kaufmans hustru.

— **Universitetet.** Offentlig medicinelicentiatexamen aflades i går inför medicinska fakulteten af medicine kand. J. E. Mattsson, västf., samt filosofiekandidatexamen inför filosofiska fakultetens historisk-filologiska sektion af stud. V. R. Petrelius, savok.

— **Patent.** Godsägaren W. von Nottbeck har tagit patent under tolf års tid på en af honom konstruerad torkningsmaskin att användas vid torfströberedning.

— **Uppbörden** vid Helsingfors tullkammare under november månad var följande:

Tullmedel: inkommande sjöledes 560,414: 54, inkommande per järnväg 2,496: 48; införselafgift: för tobak inkommande sjöledes 35,092: 41, d:o pr järnväg 2,090: 37; sjöfartsafgift: inkommande sjöledes 16,803: 72, d:o pr järnväg 74: 26; nederlagsafgift: inkommande sjöledes 1,468: 71, d:o per järnväg 49: 99; sågningsafgift: utgående 2,408: 86; båkafgift: inkommande 2,911: 70, d:o utgående sjöledes 2,723: 38; transitupplagsafgift 500: 33.

— **Prästerskapet.** Till första kapellanstjänsten i Ruovesi hafva anmält sig följande sökande: t f. kyrkoherden i Östermark A. Saarinen, t. f. kapellanen i Kisko A. E. Ivendorff och t. f. kapellanen i Jalasjärvi K. Korpela. — Å. U.

— **Dödsfall.** I går kl. 10 f. m. afled härstädes f. d. referendariesekreteraren i senatens justitiedepartement, statsrådet friherre Carl Victor de la Chapelle, i en ålder af 72 år. Den aflidne var född i Helsingfors den 3 oktober 1821 och son till lagmannen i Vasa lagsaga, senatorn m. m. juris utriusque doktorn A. F. R. de la Chapelle, (som upphöjdes år 1856 i friherrligt stånd) och dess maka Anna Charlotta Sacklén. Efter genomgången lärokurs i Helsingfors privatlyceum och aflagd examen blef han år 1837 inskrifven som student af sav. karel. afdelningen vid universitetet, aflade filosofiekandidatexamen 1844 och promoverades till filosofiemagister s. å., hvarefter han egnade sig åt juridiska studier och absolverade juris utriusque kandidatexamen 1848. Antogs till auskultant i Åbo hofrätt s. å. och erhöll extra notarie titel därstädes 1849. Antogs till e. o. kammarskrifvare i senatens ekonomiedepartement s. å. Erhöll af Åbo hofrätt vice häradshöfdingetitel 1850. Utnämdes till kammarskrifvare i finansexpeditionen 1851 och vann därifrån transport till en kopisttjänst i justitiedepartementet 1853, blef kanslist i sistsagda departement 1855 och registrator 1860. År 1862 utnämdes de la Chapelle till protokollssekreterare i senatens allmänna kansli, vann transport till enahanda tjänst i justitiedepartementet i okt. s. å. samt förordnades att biträda vid föredragning af revisionsmål (1863—1868).

I november 1862 af dåvarande riddarhusdirektionen utsedd till t. f. riddarhussekreterare och af ridderskapet och adeln vid 1863—64 års landtdag ytterligare antagen att berörda befattning tils vidare bestrida, blef friherre de la Chapelle jämväl innan landtdagens slut af ståndet vald till riddarhussekreterare, hvilket uppdrag friherre de la Chapelle därefter innehade till 1883, hvadan han altså fungerade som ridderskapets och adelns sekreterare under 1867, 1872, 1877—78 och 1882 års landtdagar. Vid sistnämda landtdag utsågs han till ledamot i riddarhusdirektionen. År 1868 utnämd till referendariesekreterare i justitiedepartementet, kvarstod de la Chapelle på denna post i 25 års tid eller till den 2 sistlidne november, då han på begäran undfick afsked. År 1887 hugnades frih. d. l. C. med statsråds titel.

Lifligt intresserad för landets modernäring och älskare af det friska lifvet ute i skog och mark samt stor djurvän skötte friherre d. l. C. sitt jordbruk å Saaris gård i Tammela på ett mönstergilt sätt och idkade ännu för par år tillbaka jaktens sport med värme. Under en lång följd af år ledamot i direktionen för Nylands och Tavastehus läns landtbrukssällskap, fungerade de la Chapelle äfven såsom af senaten tillförordnad ledamot i bestyrelsen för det 6:te Finska Allmänna landtbruksmötet och därmed förenade större exposition i Helsingfors år 1870. Under flere år var de la Chapelle äfven ledamot af direktionerna för Finlands Hypoteksförening och Finska Brandstodsbolaget för landet, som hvilken sistnämdas ordförande han äfven fungerade ännu i början af innevarande år.

Af en redbar och nobel karaktär, af ett fridsamt och vänligt sinnelag, välmenande och hjälpsam, var den aflidne värderad och afhållen af tjänstekamrater och talrika vänner.

Friherre de la Chapelle sörjes närmast af enka, f. Lepsen, en son possessionaten friherre V. E. de la Chapelle, och dotter, gift med artisten A. Edelfelt, syskon samt barnbarn.

*

I Ekenäs Tidning skrifves om aflidne läneveterinären Hj. Baer:

Han sjuknade in för tre veckor sedan och under senaste vecka bragte de hvarje dag till släktingar i Ekenäs ingående telegrammen alt mer och mer nedslående underrättelser. Med oro emotsåg den aflidnes många vänner den väntade krisen, ehuru man hoppades att B:s kraftiga natur skulle segra öfver den svåra sjukdomen. I tisdags medförde telegrammet dock den djupt sorgliga underrättelsen, att den obeveklige liemannen, som skördar såväl ung som gammal, bortrykt Hj. Baer från de lefvandes antal.

Veterinären Hjalmar Baer, son till framlidne possessionaten, fil. mag. Edv. Baer och hans maka, född Wadman, var född den 16 aug. 1865. Efter att år 1884 ha blifvit student egnade sig B. åt veterinärstudier vid veterinärinstitutet i Köpenhamn, därifrån han utgick med de högsta vitsord, som någonsin vid detsamma förut utdelats. Han slog sig då ned som praktiserande veterinär i Ekenäs samt utnämdes till t. f. läneveterinär i Östermyra distrikt för tre år sedan, och erhöll sedermera nämda tjänst ordinariter.

Gift den 5 juli 1890 med Hulda Kronqvist, dotter till framlidne sågegaren J. Kronqvist och hans efterlämnade maka, sörjes den aflidne närmast af maka, son och dotter samt öfrig nära stående släkt.

Såsom veterinär hade B. allaredan hunnit förskafta sig ett godt namn, hvartill äfven mycket bidrog hans städse visade tillmötesgående mot de personer som anlitade honom samt hans stora intresse för det yrke, han valt. Vänsäll och öppenhjärtlig vann han genom dessa och sina öfriga personliga egenskaper vänner hvar än han kom i beröring med andra personer. I Ekenäs hade en stor del af hans barna- och ynglingaår förflutit, hvarför äfven där hans vänner, som lärt sig akta den glada och vänfasta kamraten, smärtsamt berörts af hans för tidiga bortgång.

*

Den 13 dennes afled å Fagernäs i Kuopio stabskaptenen I. V. T. Söderhjelm i en ålder af 35 år. S. blef kadett vid Finska kadettkåren 1872 och utdimitterades som underlöjtnant 1879. Efter att en tid ha tjänat vid trupper i Ryssland, sökte sig S. 1882 öfver till 2:a, Åbo skarpskyttebataljon, där han 1884 befordrades till löjtnant och kvarstod till 1889, då han undfick afsked. Ivar Söderhjelm var som person en glad och vänfast man, hvilken i kamratkretsar gjorde sig allmänt omtykt. Hans musikaliska begåfning gjorde honom till en gärna sedd gäst hvarthälst han kom. Många äro heltsäkertde, som med saknad skola minnas de angenäma stunder han i sin hälsas dagar genom sina mindre vanliga sällskapstalanger beredde dem, som kommo i beröring med honom.

*

Senaste måndag afled i Loimijoki folkskolelärare Israel Saastamoinen i en ålder af 31 år. Den aflidne, som föddes i Keitele 1862, utdimitterades från Sordavala seminarium 1890 och antogs samma år till folkskolelärare vid Kojonkulma folkskola i Loimijoki. — Aura.

— **Landtdagsönskningar.** Representanten för Ilomants domsaga, P. Leppänen, hade i måndags sammankallat sina valmän för att höra deras önskningar till landtdagen. Härvid lade valmännen sin representant på hjärtat, att han på alt sätt måtte försvara landets grundlagsenliga ställning; att Joensuu privata finska fruntimmersskola måtte förändras till statslärovärk; att folkhögskolorna i landet måtte tilldelas tillräckligt understöd af allmänna medel; att den lösa befolkningens vilkor i förhållande till deras husbönder måtte ordnas genom lag; och att svagare rus- och maltdryckers försäljning och tillvärkning skulle underkastas samma bestämningar, som gälla bränvin och öfriga starkare spritdrycker. — Karj.

— **Internationel hedersbetygelse.** Den berömde tyska naturforskaren Ernst Haeckel fyller den 16 april nästa år 60 år. I anledning häraf ha 137 vetenskapsmän bland hans vänner, kolleger och elever i olika länder beslutit att uppställa en marmorstaty af honom i den zoologiska trädgården i Jena, vid hvars universitet han värkat. Under den lista, hvarå de frivilliga bidragen antecknas och som kringsändts, läses följande namn på vetenskapsmän i Skandinavien och Finland: professorerne D. C. Danielssen i Bergen, G. Guldberg i Kristiania, W Leche, Swen Lowén, G. Retzius i Stockholm och J. A. Palmén i Helsingfors.

— **Gårdsauktion.** Byggmästaren K. F. Bergmans konkursmassa tillhöriga gården n:o 14 vid Västra Henriksgatan försåldes i går å auktion och inropades af Nordiska aktiebanken för 626,000 mk. Gården, hvars tomtareal utgör 22,876 kv. fot, är bebygd med ett stenhus i fem våningar, hvaraf nedersta våningen är inredd till butiklokaler. Huset är försäkradt i Städernas Allm. Brandstodsbolag för 650,000 mk samt i Brandförsäkringsbolaget „Fennia“ för 200,000 mk och innehåller 190 eldstäder utom bagarstuga, tvättstuga och mangelrum samt magasin och källare. Gården afkastar för närvarande i årlig hyra c:a 50,000 mk. Fastigheten är intecknad för tillsamman 695,000 mk förutom räntor.

— **Fredrikshamns stads representant** vid instundande landtdag, general F. Neovius, hade senaste söndag sammankallat stadens valberättigade medlemmar för att rådgöra om de önskningsmål, som valmännen ville se framstälda vid instundande landtdag.

Kallelsen hade hörsammats af omkring 30 personer.

Mötet öppnades af general Neovius med förklaringen, att han vid landtdagen efter sin förmåga kommer att försvara sådana frågor, som röra landets självständighet. Talet öfversattes till finska af lektor E. Gråsten. Härefter skreds till val af ordförande, hvartill utsågs hofrådet V. Sohlman, medan borgmästar J. Alopæus fungerade som sekreterare.

Sedan ordföranden uppmanat de närvarande valmännen att tillkännagifva sina önskningar inlämnade lektor E. Genetz, boktryckerifaktor R. Drockila och skomakaren R. Lajunen några skriftligt uppsatta önskningsmål, om hvilka ett antal andra valberättigade förenat sig. Skrifvelsen lydde sålunda:

„Hr general Frithiof Neovius.

I anledning af Eder uppmaning anhålla vi undertecknade om, att Ni vid landtdagen ville understödja följande ärenden:

1) Med all möjlig kraft försvara vår grundlagsenliga ställning emot de gjorda angreppen;

2) arbeta för att vid alla i stadskommunerna skeende val, såsom vid landtdagsmanna-, stadsfullmäktige- och borgmästareval, m. fl. röstgränsen måtte sänkas därhän, att ingen finge rösta för flere än högst 10 röster, hvarigenom de åsikter, som befolkningens flertal omfattade, skulle göra sig gällande och hvarje medborgares naturliga rätt bättre tillvaratagas;

3) petitionera om, att stadskommunernas rätt att besluta om sprit- och maltdryckers försäljning och utskänkning måtte utsträckas till alla svagare rusdrycker;

4) petitionera om, att med statsmedel måtte inrättas en samskola i Fredrikshamn, hvars befolkning till öfvervägande del är finsk och som dessutom är beläget i en helt och hållet finsk trakt, men hvarest det ej finnes något finskt lärovärk hvars kurs går utöfver folkskolans.“

Från arbetareföreningens sida uttalades dessutom som önskningsmål, att ett lagstadgande om normalarbetsdag måtte fås till stånd.

Å de svenska talandes i kommunen vägnar framstäldes intet annat önskningsmål, än att representanten borde arbeta för att få till stånd en järnväg till Fredrikshamn. — Hamin. San.

— **Bärgsingeniörexamen** har vid Freibergs k. bärgsakademi i Sachsen aflagts af vår landsman fil. mag. G. Lizitzin, som vid akademin bedrifvit studier med statsstipendium. Han har jämväl erhållit bärgsakademins diplom. — U. S.

— **Sjöolycka.** Från London meddelas den 9 d:s, att briggen „Saama“, kapten Rosendahl, hemma i Brahestad, blifvit öfvergifven af besättningen i Atlanten. Närmare underrättelser saknas.

— **Finska skolstatens pensionskassa.** Skollärarene i Helsingfors anstälde i förgår val af en suppleant i direktionen för skolstatens pensionskassa och återvaldes därvid enhälligt lektor J. E. Amnell, hvilken var i tur att afgå.

— **Nyländska jaktklubbens** från senaste lördag ajournerade extra bolagsstämma fortsattes i förgår. Härvid föredrogs och diskuterades det af komitén uppgjorda förslaget till förändrade regler för täfling om kommodor N. Sinebrychoffs challengepokal. Definitivt vidtogos följande förändringar i täflingsreglerna:

Längden i L. W. L. för de farkoster, som ägde rätt att täfla om pokalen, fastställdes från 8—11 meter. I § 3 beslöts den förändring, att yacht, som deltager i täflingen om pokalen, berättigades att i nödfall anlita bogser under färden från hemorten till platsen för täflingen.

Angående § 4 godkändes den förändring, att anmälan till täfling om pokalen bör ske före den 15 januari. Hittils gällande bestämning går ut på, att utmaningen bör vara insänd sex månader före täflingen om pokalen.

Hvad de täflande yachternas storlek angår, godkändes komiténs förslag, att desamma böra uppmätas utan besättning ombord. Vattenlinjens längd får vid uppmätningen öfverskjuta eller understiga den angifna med högst 1 proc., hvarvid den öfverskjutande längden beräknas dubbelt.

Vidare beslöts att i reglerna införa den bestämning, att utmaning endast gäller, såvida fullständiga handlingar äro bifogade densamma.

Angående täflingsbanans längd fastställdes den samma till minst 30 eng. sjömil hafskurs, likväl var utmanaren ej skyldig att segla en längre kurs än högst 40 eng. sjömil. Med upphäfvande af föregående mötes beslut uttalade sig en afgjord majoritet för, att åt Nyländska jaktklubben förbehölls rätt att vid hvarje täfling afgöra frågan, huruvida den föreslagna kursen var att betrakta som hafskurs eller ej.

Vidare uttalade sig stämman för att den utmanade parten bör före kl. 12 dagen före den för täflingen bestämda dagen infinna sig å platsen för täflingen samt att denne tre dagar före täflingen bör erhålla uppgift om den försvarande farkosten. Slutligen beslöt stämman, att täfling endast skulle gälla, såvida de täflandes fart utgjorde i medeltal minst 3 knop af banans längd.

De nya reglerna för pokalen skulle träda i gällande kraft den 1 januari nästa år.

Slutligen beslöt stämman att söka få till stånd en utlottningskutter samt tillsatte för ändamålet en komité, till hvilken valdes dr Tallqvist, baron De la Chapelle, dr Eriksson, arkitekten Wasastjerna och handlanden Olin.

— **Fornminnesföreningen** sammanträdde i förgår.

Till föreningen hade af föreningens stipendiat stud. E. E. Takala förärats särskilda stenredskap från Vetil och den s. k. Käräjäkangasåsen i Kannus samt en skandinavisk hammaryxe från Toholampi äfvensom ett egendomligt bågspänne från Karhunlahti i Halso, hvilket är det bäst bibehållna af hittils i Finland funna bågspännen. Sådana ha hittils påträffats i Lifland i hednagrafvar samt i Finland i sällskap med föremål från senare järnålderns början eller omkring 800-talet efter Kr. Fyndet utgör en tydlig utvecklingsform af den tidigare gotiska befolkningens bågspännen.

Af stud. A. E. Snellman hade öfverlämnats från Kivijärvi en rätmäjsel, en spjutspets och en s. k. kelt samt en sländtrissa från Lumijoki. Vidare hade förärats ett antal hålförsedda stenar från Lesti och Kaustby.

Magister A. Hackman förärade ett antal dyrbara stenredskap från Sverige samt erbjöd en skild kollektion till inlösen, hvilken senare äfven af föreningen inlöstes för 100 mk. Friherrinnan M. Mellini Suoniemi hade förärat ett par gamla potpourrivaser.

Godsägaren Alfons Spåre hade i bref omnämt, att å Nokia bruks kontor förefinnes en samling fornsaker samt att å Priori hemman i Vesilaks finnes en silfverbägare, som benämnes Kurcks pokal.

Föreningens stipendiat, studeranden A. E. Snellman hade inlämnat reseberättelse från Kivijärvi och Karstula socknar.

Doktor A. O. Heikel och magister A. Hackman föreslogo ett antal nya inhemska och utländska medlemmar samt några hedersledamöter från Ryssland och Skandinavien.

Doktor P. Nordmann anhöll att det etnografiska museet blefve tillgängligt för deltagarene i de akademiska lärokurserna i jul. Föreningen beslöt att årets sista dag från kl. 11 f. m. förevisa samlingarna för nämda deltagare, hvilkas antal beräknats uppgå till 125.

Doktor A. O. Forström hade af förekommen anledning meddelat, att stenåldern i Olonetska guvernementet vore undersökt, järnåldern däremot oundersökt, hvarför föreningen genom stipendiater kunde låta undersöka de senare tidsperioderna i guvernementets fornhistoria.

Ett af föreningens sekreterare, doktor Hj. Appelgren vid senaste möte väkt förslag om utgifvande af en illustrerad månadsskrift för föreningen på båda inhemska språken, innehållande notiser om museet samt arkeologiska och etnografiska uppsatser i populär form, hvari äfven kunde ingå uppsatser i folklore, gaf anledning till en liflig och utdragen diskussion.

Vid föregående möte hade prof. E. Setälä föreslagit och till senaste möte doktor K. Krohn utarbetat ett förslag om utgifvande af en gemensam tidskrift för särskilda vetenskaper, som ha folket till föremål, och att för insamlande af material vända sig till folket med frågoformulär, såsom arkeologi, etnografi, folklore och folkmålsundersökningen.

Dr Krohn hade föreslagit, att utrymmet i den blivande tidskriften måtte på förhand fördelas mellan de skilda vetenskapsgrenarna; att för en hvar eller tvänne af dessa måtte utses skilda redaktörer, hvilka egde ansvara för artiklarnas vetenskaplighet; hvaremot hela redaktionen skulle ansvara för det populära i innehållet; att understöd skulle ansökas för tidskriften hos särskilda sällskap, hvilka egde utse redaktionen, hvilken dock, som vald, blefve oafhängig.

En del talare, såsom doktorerne Grotenfelt, Heikel och Schwindt uttalade sig för förslaget om ett sådant officielt samarbete med skilda sällskap, hvarvid framhölls, att särskildt folkloristiska uppsatser mycket intresserade den stora allmänheten samt att tidskriften genom Finska literatursällskapet kunde erhålla en stor spridning.

Föreningen ansåg dock, att för dess eget värksamhetsområde behöfdes ett organ med obegränsadt utrymme, hvilket ingalunda uteslöte mottagande af bidrag från andra besläktade vetenskapsområden, som dock i den svenska upplagan i allmänhet ej kunde ifrågakomma i öfversättning.

Föreningen beslöt efter omröstning att ensam öfvertaga redaktionen af tidskriften och öfverlämnade åt en redaktionskomité, bestående af den blifvande redaktören, doktor E. Vallin samt professor J. R. Aspelin och doktor Hj. Appelgren, att vidtaga åtgärder för bladets utkommande från nästa års början.

— **Om Ernst Rönnbäck** ingår i måndagens nummer af S:t Petersburger Zeitung en sympatiskt hållen nekrolog.

— **K. finska hushållningssällskapets bestyrelse** har gifvit sitt bifall till prof. F. W. Wall's vid „Agricultural Experiment Station“, hörande till „Univerity of Wisconsin“ i Nordamerika, anhållan om att få till engelskan öfversätta det på sällskapets förlag utkomna af d:r G. Grotenfelt författade arbetet: „Hållbarheten hos helmjölk, grädde skummjölk och smör“. — Å. T.

— **Mäjeriskolorna.** Landtbruksstyrelsen har på direktionens för Uleåborgs läns hushållningssällskap förslag beslutit, att den tredje af länets ettåriga mäjeriskolor skall förläggas till Tikkala mäjeribolags mäjeri i Pyhäjärvi. — Ubl.

— **Reglementet för de ettåriga mäjeriskolorna.** Af förekommen anledning har landtbruksstyrelsen medgifvit, att föregående praktik ej behöfves för vinnande af inträde i Uleåborgs läns ettåriga mäjeriskolor. Praktik torde i alla fall räknas för merit. — Ubl.

— **Till Svenska Fortbildningslärovärkets** 25-årsfest anlände följande telegram:

Nykarleby: Deltagande i festglädjen sända vi Eder våra bästa hälsningar. Aina Henriksson, Maria Nylund, Jenny Nylund, Mathilda Nylund, Anna Barck, Aina Petrelius, Anna Backman, Esther Backman.

Fredrikshamn: En hälsning ur hjärtat gången Vid minnet af svunnen tid. Ett tack för det ljus, som blef gifvet Åt oss för att spridas i lifvet, Att lysa dess mörker och strid. Jakobsson, Lindeqvist, Nandelstadh, Sederholm.

Uleåborg: Bevarande det kära lärovärket i tacksam hågkomst, önska vi det rik framtid. Enehjelm, Langhoff, Fellman, Lilius.

Vasa: Lyckönskas till 25-års jubileum och forttarande framgångsrikt arbete af Vasa Fortbildningslärovärks elever.

Kotka: I varm håg och tacksamma hjärtan bevaras minnet af svenska Fortbildningslärovärket. Inez Brandstake, Wava Grönholm, Tyra Perón, Hilma Blomqvist.

Villmanstrand: Med tankarna närvarande sänder hälsningar till forna lärare och kamrater Anna Janow.

Åbo: Instämmande i dagens glädje önska vi Fortbildningslärovärket en lång välsignelserik framtid. Ida Wetterstén, Alma Lilius, Emmy Roos, Charlotta Finström, Mathilda Stråhlman, Majken Karström, Anna von Kraemer, Elise Wirzenius, Signe Sederholm, Naema Lemberg, Anna Lindgren, Aina Söderlund, Aline Söderström, Marie Karsten, Sofie Boström, Elin Palmroos.

Petersburg: Vördad lärarkorps och trofasta kamrater hälsas hjärtligt på secularfesten. Irene Sjöblom, Elin Groundström.

— **Censurhinder** har drabbat Keski-Suomi för tisdagen.

— **Hälsning från Frankrike.** I måndags ingick till Åbo ett så lydande telegram:

Saint Brieuc 18²⁹/₁₁93. Bourgmestre Åbo, Finlande. Citoyens Saint-Brieuc, réunis banquet oftert équipage bric russe Union Åbo, adressent citoyens Åbo sympathies, boivent santé. Président banquet. Renouard.

Telegrammet lyder i öfversättning: Medborgare i Saint-Brieuc, församlade till fest, egnad besättningen på ryska briggen Union från Åbo, sända Åbo stads medborgare en hälsning och tömma deras skål. Festens ordförande. Renouard.

Saint Brieuc är en sjöstad på 15,000 innevånare, liggande på nordkusten af Bretagne vid den järnväg, som har sin ändpunkt i Brest. Briggen Union, hemma i Nagu, kapten Andersson, anlände dit i slutet af förra månaden på resa från Räfsö. Fartyget assisterades d. 27 nov. ur stånd att manövrera in till Binic, en ort i närheten af S:t Brieuc. — Å. T.

— **Fröken H. Tavaststjerna** hade i förgår i studenthuset föranstaltat en soaré, hvaraf behållningen kommer att anslås till betäckande af terminsafgifter för medellösa elever i fröken T:s skola. Soirén, i hvars program hufvudsakligast elever i skolan medvärkade, upptog en pantomim: Tomten i hushållsskolan, solosång, saga samt fem akters lustspelet Cendrillon med sång. Ehuru soirén uteslutande var af privat natur och biljetterna till densamma spridts endast bekanta emellan, hade, tack vare det goda syftet, studenthuset fylts af publik. Solosången utfördes af fröken Baltscheffskij, som rönte lifligt bifall och till gengäld härför gaf ett extra nummer. Den talrika mängd småttingar, som märktes bland publiken, hade synnerligen roligt åt de lyckligt utförda numrorna.

— **Fru Ida Basilier-Magelsen** vistas för närvarande å orten.

— **En spökhistoria från Rusalka.** Till en Odessa-tidning skrifves från Akkerman, att en viss Miljant, som är bosatt i sist nämda stad, erhållit ett bref från en sin son, som skulle tjänstgjort å Rusalka. I brefvet beskrifver sonen, huru han liksom genom ett under blef räddad. När Rusalka gick till botten hade brefskrifvaren jämte en annan matros fattat tag i en mast (?); han hade därefter förlorat medvetandet, men sedermera vid uppvaknandet funnit sig räddad ombord på en förbipasserande ångare. Kamraten hade däremot omkommit. Hela den vackra historien är föga trolig redan därför, att förteckningen öfver Rusalkas besättning ej upptar någon person med namnet Miljant.

— **Med dagens nummer** utdelas såsom bilaga till Hufvudstadsbladets prenumeranter en illustrerad Jul-Tidning från Finska Industri-Magasinet i Helsingfors. Finska Industri-magasinet har anhållit att här få rätta ett par tryckfel i nämda tidning. På första sidan står under rubrik Tillkännagifvande „en ledande artikel med rubrik Äro de inhemska fabrikaterna till förbrukning“; bör heta: „Äro de inhemska fabrikaterna fördelaktiga till förbrukning“. I kåseriet benämdt Julutställningen står på andra sidans första spalt „— — — och därför sakna vi på vår utställning de fäjdade finska konstnärsnamnen“, bör naturligtvis vara „de fräjdade finska konstnärsnamnen.“

Nöjen i dag.

Svenska teatern ger „En fiftig spekulation“ (godtköpsföreställning) kl. half 8.
Cirkus kl. 8.

Smånotiser.

Mulen väderlek och friskare vindar spådde i går morse meteorologiska anstalten. Minimum vid Norges västkust (Kristiansund) 734,8 mm), som framkallat mulen och varmare väderlek öfver hela N-Europa. Nederbörd under dygnet i Oxö, södra delen af Finland och NW-Ryssland. Vindarna i allmänhet svaga från S, blåste hårda från W—SE i Norge.

*

Djärf vestibylstöld. Senaste lördags afton kl. 7-tiden varsnade man att en stor väggspegel, omkring 2 meter i kvadrat samt försedd med förgyld ram, försvunnit från paradduppgången till det Standertskjöldska huset, N. Esplanadgatan n:r 3. Ehuru nämda trappa är ganska lifligt trafikerad, kunde den stora spegeln lyftas från sina krokar och bäras bort, utan att någon varsnade det. Äfven under senaste sommar försökte man bortstjäla spegeln, ehuru tjuftvarne då synas hafva blifvit öfverraskade och lämnat sitt byte efter sig i trappuppgången. — H. A.

*

Briggen Axel Mauritz, som nyligen förolyckats i Spanska sjön, är ett för Helsingfors af gammalt bekant fartyg. Bygdt antagligen härstädes, uppkallades briggen af sin ursprungliga ägare, handlanden Stolpe, efter hans son Axel Mauritz, sedermera afliden såsom borgmästare i Lovisa. Senare var framlidne politierådmannen Bäck fartygets redare jämte dess befälhafvare kapten Sundström. Före denne hade „Axel Mauritz“ i en lång följd af år förts af den äfven bortgångne, gladlynte och originelle kapten Boxberg, „en äkta sjömanssjäl“ af gamla stammen. Senare fördes briggen af kapten Lönnfors. Från sist nämda rederis ägo öfvergick „Axel Mauritz“ till handlanden Nyström härstädes. Från sina flitiga färder på Cadiz fick briggen härunder hvila i par års tid, då den aftacklad låg förtöjd utanför Lökhällen på Skatudden. Därpå såldes „Axel Mauritz“ till Borgå. — H. A.

*

Napoleon-entusiasmen i Paris.

Napoleon, skådespel i femtio tablåer, har nu gått af stapeln på Porte S:t Martin, skrifver vår Pariskorrespondent. Efter de många romanerna har denna gång ett historiskt stoff blifvit bragt på scenen, den unge författaren Martin Loya har tagit sig för att dramatisera själfve Thiers' „Konsulatets och kejsardömets historia“. Genren är splitterny och om den icke har pånyttfödt den tynande dramatiska konsten med evigheten och idealet, så visar den dock uppenbarligen en härskande aera af utstyrsel- och spektakelstykken, som att döma af denna första succès tyckes egnad att rycka publiken med och fylla teaterkassorna.

De femtio tablåerna äro värkligen ej blott annoterade på affischerna, de marschera också veritabelt upp på scenen i tur och ordning. Man begynner med den unge generalen, som har fallit i onåd och själf lagar sin tarfliga frukost på sin vindskammare, man slutar med den store kejsarens död på S:t Helena samt med apotheosen af hans askas triumfintåg i Invaliddomen och mellan denna första och sista bild ur hans lif passera alla de stora militära och politiska episoderna ur denna öfvernaturliga existens revue på scenen. Välfärdskomitén, Lodibron, den 18:de Brumaire, S:t Bernardsbärget, Konkordatet, Austerlitz, Saragossas belägring o. s. v. En af de mest lyckade tablåerna är återtåget från Ryssland. I ett kargt och naket landskap släpa sig upprifna lämningar af hären fram öfver den ändlösa hvita vägen. Rundt omkring ligga grenadierernas lik halfbegrafna under snön, som faller utan uppehåll. Napoleon visar sig följd af sina marskalker. Han är nedslagen, nästan öfverväldigad af situationen. Han lider af att se sina soldater falla ned för att dö den ene efter den andre och långt borta ifrån fäderneslandet. Armén synes honom räddningslöst förlorad, och han låter spela marseljäsen för att sätta lif och mod i den. Stämmorna ljuda trötta och dofva, mera ett mumlande än en sång.

Men litet efter litet kommer det lif i bataljonerna, hymnen stiger högre och starkare i luften och då de trasiga fanorna bäras förbi kejsaren tonar omkvädet omåttligt triumferande.

Alla anekdoterna äro med. Napoleon tituleras den lille korporalen, han sofver i bivuaken vid Austerlitz och han dekorerar sergeant Noël framför fronten af sitt garde och befordrar honom med ens till kapten. Man föres till Vaterloo och i farten af sin realism skyr författaren ej att låta Cambronne, kommendanten för gardets sista karré, svara den engelske general, som uppmanar honom att gifva sig, det berömda ord, som Victor Hugo har kallat det skönaste ord som blifvit sagdt, men hvars fem bokstäfver aldrig skrifvas helt ut på franska och hvilket ännu aldrig blifvit sagdt högt på någon scen — icke en gång på Theatre libre. Situationen bär det, låter det få luft för dagen i teatern, och det är först efteråt detta famosa M . . . . diskuteras på det ifrigaste.

Men situationen är också syperb. Mellan ettusen fallna, nedmäjade af den engelska elden väntar Cambronne döden och trotsar den. Öfver de svarta skinnmössorna höjer sig fanan trotsande — slagna af beundran blifva högländarne stående. — „Gifven eder, tappre fransmän“, ropar general Maitland. — „Fichetz moi la paix“, svarar Cambronne. Engelsmannen repeterar, men får svar på tal flere gånger, till dess Cambronne slutligen tillkastar honom det ord, som besvaras af femtio gevär.

Icke häller förbigår man Napoleons intima och privata lif. Han repeterar kejsarkröningen efter Talmas mönster, han leker tafatt i Malmaisons trädgårdar och bakar pannkakor hos Marie-Louise, och ser hvar gång i smeten, som han låter fräsa ut på pannan, ett helt folk, som han är i färd med att äta upp. Men när han skall till att laga den pannkaka, som skall föreställa Ryssland, tappar han smeten på golfvet och intet kommer i pannan, — ett diskret drag af hänsyn till den ryska vänskapen, som mycket senterats.

Naturligtvis kunna ej dessa femtio tablåer vara dramatiskt förbundna, då de skena i väg i telefonstil. Man har mer än en gång lust att rycka alla dessa personer i fracken och bedja dem vänta ett ögonblick, så att man kan få tid att höra hvad de ha att säga. Men föreställningen är icke banal. Den roar som epopén på Chat noir, den första och den som gifvit idén till alt detta napoleoneri. Kostymer, dekorationer och maskinerier äro syperba och det hela uppsatt med en utmärkt arrangörstalent. Parisarne komma att storma till Porte S:t Martin afton efter afton i oöfverskådliga rader.

Ett grefligt par i sjöröfvarehänder.

Ungerska tidningar förtälja i dessa dagar en romantisk historia om en magyarisk grefve och hans gemål, som fallit i röfvarehänder.

Grefve Rudolf Festitics utvandrade för ett par år sedan till Amerika och gjorde lycka, snabbare än de fleste, i det han vann den vackra miss Hoggins' hjärta och förmögenhet, hvilken icke var så ringa, i det hon eger privatförmögenhet och dessutom är barnbarn och ende arfvinge till den flerdubble miljonären James V. Hoggins, egare till de ryktbara Anakonda-koppargrufvorna och några guld- och silfvergrufvor.

Det unga grefliga paret skulle göra bröllopsresa och föll på den excentriska idén att därvid besöka de föga bekanta öarne i Stilla hafvet. Då det till en sådan resa emellertid ej duger att helt enkelt köpa en järnvägsbiljett, uppsköts färden, tils nödiga förberedelser afslutats. Grefvinnan lät bygga en ångyacht, som i afseende på lyx icke lämnade något öfrigt att önska och som i dimensioner snarare liknade ett transatlantiskt handelsfartyg än en privatyacht. För ett par månader sedan gick fartyget ut på proftur, och „Tolna“ öfverträffade alla förväntningar, hvarefter man genast proviantérade fartyget och försåg det med besättning.

Grefven ville själf föra fartyget; men då han icke är amerikansk medborgare, kunde han icke skaffa sig nödiga papper. Men det var lätt hjälpt; ty för omkring en månad sedan förkunnade de amerikanska tidningarna, att „miss Hoggins i år vunnit dubbel utmärkelse“, i det hon både blifvit grefvinna och den första kvinnliga kaptenen i Förenta staternas handelsflotta, sedan hon på ett lysande sätt genomgått de föreskrifna profven, hvadan hon sålunda var fullt berättigad att självständigt föra ångyachten „Tolna“ under amerikansk flagg.

Förhyrningen af besättningen — 24 man — anförtroddes åt en man, I. F. Wichmann, som var ansedd för en erfaren sjöman, men som också lär vara en dumdristig sälle, och i midten af oktober afseglade det grefliga paret.

Ett par veckor därefter uppdök i San Francisco ett underligt rykte, att Wichmann utvalt manskapet med synnerlig omsorg, men därvid förnämligast lagt an på att skaffa sig folk, som icke voro rädda för ett djärft streck. Plågad af samvetsagg, röjde till sist en tjänstflicka den rent af djäfvulska planen. Hon var förlofvad med en af „Tolnas“ besättningskarlar och omtalade att han kort före afresan meddelat henne följande om Wichmanns plan: Då „Tolna“ kommit i rum sjö på ett passande afstånd från den amerikanska kusten, skulle besättningen gripa det grefliga paret och deras tjänstfolk samt hålla dem fångna, tils man kunnat landsätta dem på en obebodd ö. Wichmann skulle då meddela miljonären Hoggins, hvarest han — mot kontanter i riklig mängd — kunde få veta sin sondotters adress; men ångyachten skulle användas till sjöröfvarfartyg.

Denna underrättelse väkte naturligtvis utomordentligt uppseende och förskräckelse icke minst hos grefvinnans farfar, som med första afgående fartyg skickade ett varningsbref till sin sondotter; men om hon får detta bref i den först tillämnade anlöpnings hamnen Honolulu, anses högst tvifvelaktigt, såvida tjänstflickans underrättelse värkligen är sann, då Wichmann nog kommer att utföra sin plan dessförinnan och sedan aktar sig för att komma till Honolulu, där det för närvarande ligger två amerikanska krigsfartyg.

Emellertid söka det grefliga parets anhöriga och vänner att trösta sig med att Wichmann skulle vara för klok att tillfoga grefven och hans gemål något ondt, då han hoppas att afpressa gubben Hoggins en stor lösepenning för hans sondotter. Hoggins å sin sida skall, så fort han får nys om det grefliga parets vistelseort, icke sky något offer för att rädda sin sondotter och hennes make från den obebodda ö, där de nu måhända få lefva som Robinson i dubbel upplaga.

Isförhållandena. Isens tjocklek var i förgår morse 19 cent. vid Långa bron och 17 cent. vid Elisabets torget. Issörja fyller öfriga hamnar.

*

Arbetareföreningen i Uleåborg beslöt, såsom vi meddelat, vid sitt diskussionsmöte söndag vecka att i stadens tidningar uttrycka sitt missnöje öfver att rappningsarbetet i det blifvande stadshuset öfverlåtits åt rappare från Helsingfors. Nämda misstroendevotum har äfven ingått i stadens tidningar och har ordföranden i byggnadsstyrelsen med anledning däraf bedt Ubl. meddela. att byggnadsstyrelsen handlat fullkomligt korrekt af följande orsaker:

1:o. Hade byggnadsbestyrelsen tänkt sig att vid arbetet skulle användas arbetare från orten samt äfven följt denna princip med beaktande af att arbetet blefve väl utfördt och billigt. 2:o. Till utförandet af rappningsarbetet hade anmält sig endast en murare från Uleåborg, hvilken dock sedermera återtagit sitt anbud. 3:o. Hade bestyrelsen hört uppgifvas, att endast få till arbetet kompetente skulle finnas på orten. 4:o. Af denna orsak hade kontrakt afslutats med 5 rappare från Helsingfors, hvilka specielt rekommenderats af den arkitektbyrå, som utfört ritningarne. 5:o. Åt dessa hade på entreprenad öfverlämnats både rappningen inom och utom hus, hvarigenom arbetet ställer sig billigare. 6:o. Hade arbetet ej kungjorts i å orten utkommande tidningar at den orsak, att utförandet var alla murare bekant. — Ubl.

*

Influensa-epidemin har de sista tiderna i Vasa varit rätt allvarlig. Sjukdomsfall omtalas på alla håll och torde ett och annat af dem vara af farlig beskaffenhet. Vid skolorna har sjukdomen ej varit af vidare nämnvärd utsträckning än att några af folkskolornas lärarinnor någon veckas tid måst hålla sig borta från arbetet. — V. T.

Landsorten.

— **Handelsföreningens i Borgå telefonaktiebolag** sammanträdde i måndags till årsmöte. I frågan om utsträckning af samtalstiden föreslog direktionen tre skilda alternativ: 1:o att tiden för samtal utan extra afgift måtte bibehållas sådan den varit, eller 7 f. m.—9 e. m., medan för nattsamtal skulle erläggas en afgift, stor en mark; 2:o att tiden för samtal utan extra afgift skulle utsträckas med 2 timmar: 6 f. m.—10 e. m., och för nattsamtal erläggas en afgift om en mk; 3:o att samtal utan extra afgift finge äga rum dygnet rundt. Af dessa alternativ antogs det andra.

Vidare beslöt föreningen att öka personalen med en dagdejour och en natt-dejour samt höja dejourernas aflöning från 550 till 600 mk. Med abonnenterna vid bicentralerne skulle nytt kontrakt uppsättas, hvarigenom årsafgiften sänktes från 100 mk till 80 mk emot att abonnenterna själfva bekostade lokal och betjäning i centralerna.

Frågan om en nedsättning af årsafgiften för samtliga abonnenter uppsköts till mars-stämman. — Bbl.

— **Vid stadsfullmäktigvalet i Villmanstrand** ha valts handl. Bruun och Roiha, ryttmästar Lucander, direktor Vahlström och doktor O. Moberg. Deltagandet särdeles lifligt.

— **Eldsvåda** utbröt i måndags på morgonen klockan omkring 7 uti en mindre byggnad å Brändö i Vasa i närheten å beckbruket. Stugan innehöll två rum i nedra våningen samt en vindskammare. Tvänne familjer bebodde huset, timmermannen Parvis och skomakaren Högströms. Dessas barn, som ännu sofvo, fördes ut och likaså en större del af husgerådet i nedre våningen. Men båda familjernas kläder som förvarades å vinden samt skomakar Högströms arbetsverktyg, hvilka funnos i den till värkstad begagnade vindskammaren, brunno upp. All lösegendom var oförsäkrad. Däremot var byggnaden brandförsäkrad i „Fennia“ för 2,000 mk. Byggnaden nedbrann till hälften. — V. T.

— **Elektriska belysningen i Vasa** har under den korta tid den existerat vunnit ganska stor utbredning. De vid belysningens inrättande anskaffade tvänne dynamomaskinerna ha därför visat sig vara otillräckliga, hvarför en tredje dylik anskaffats för 1,000 lampor samt dessutom för drifvande af densamma en ny 100 hästkrafters ångmaskin. — V. T.

— **Spegelglasexporten från Rokkola bruk** i S:t Johannis socken till Ryssland är för närvarande ganska liflig, i det tvänne gånger i veckan mellan 20 och 30 lådor, hvarje låda inrymmande 3 à 4 glas, forslas till Viborgs järnvägsstation för vidare export till Ryssland. Glasen äro till sina dimensioner af ungefär 2 meters längd och circa 1 o. en half meters bredd samt hafva en tjocklek af en halt tum. Dessa äro de vanliga måtten för glas, som exporteras, men sådana af ännu större dimensioner tillvärkas äfven å nämda fabrik. — Vibbl.

— **Möte med valmän.** Representanten vid instundande ständermöte för Wehmo domsaga, hr Uno Bremer, har kallat sina valmän till sammanträde i folkskolehuset i Wehmo den 29 dennes, för att höra hvilka önskningsmål desse ville framhålla för sin representant. — Å. T.

— **Vid stadsfullmäktigval i Nådendal** valdes till fullmäktige för åren 1894—96 maskinist Blomqvist och handl. Atte Franck (återvald) samt till förvaltare mag. S. K. A. Cavenius (nyvald). — Å. T.

— **Statsrådet Herman Hallonblad** är för närvarande sjuk och skall hans tillstånd till och med vara dåligt. Läkarehjälp har anskafiats åt honom från Helsingfors. — U. S.

— **Diverse landsortsnotiser.** Sjöfarten i Lappvik hamn är nu afslutad för i år, sedan de därstädes kvarvarande tvänne fartygen i måndags på morgonen för en svag nordlig bris gingo ut till sjöss. — E. T.

— Vid Åbo hästförsäkringsbolags bestyrelse sammanträde den 5 december har i ersättning för skadade och förolyckade hästar utanordnats fmk 3,080: 25. — Å. T.

— Inköp af lägenhet för parcellering. En fjärdedel af Mannila hemman i Laihela har inköpts af fem delegare för 8,000 mk. Afsikten är att anhålla det staten måtte inlösa lägenheten för att parcelleras. — V. T.

— „Gårdsegareföreningen i Viborg“ har fått sina stadgar stadfästa.

— Epidemier. Provincialläkaren i S:t Andreæ distrikt har inberättat, att smittkoppor i oroväckande grad förekomma uti S:t Andreæ socken. 12 personer hafva allaredan fallit offer för epidemin. Enligt rapport från magistraten i Fredrikshamn har influenza och tyfoidfeber, fall af lunginflammation och skarlakansfeber förekommit allmänt i staden. Uti Vamppala by af Heinjoki socken har äfven fall af smittkoppor yppat sig. — Vibbl.

— Gårdsauktion. Vid auktion gjordes för enkefru I. Sapetoffs konkursmassas egande gård och tomt n:o 20 vid Vattenportsgatan inom f. d. fästningen i Viborg högsta anbudet med 16,600 mk af handlanden W. Klein. Detta anbud antogs emellertid ej, utan ett af herr Klein efter auktionen gjordt sådant å 17,300 mark. — Vibbl.

Inrikes-telegram.

(Genom Finska Telegrambyrån.)

Hangötrafiken.

Hangö den 13 december. Ångaren Afrika afgick härifrån kl. 2 middag till Lybeck med obetydlig last. Botnia hitgick kl. 1 med 165 tons last och 2 passagerare. Express afgick kl. 7,30 med 24 passagerare och 25 tons last.

Domstolsnotiser.

— **Häktad för stöld.** Ynglingen Ivan Vasilieff från Helsingfors har blifvit häktad och ställd under tilltal för fyra särskilda tillgrepp å olika ställen i staden.

— **Häktad lifstidsfånge.** 65-årige förre lifstidsfången Anders Berg, som år 1890 förskonats från undergående af lifstids tukthusstraff, har ånyo häktats för stöld. Han hade senaste söndag vid en dryckesfärd i sällskap med en kamrat i Sörnästrakten tillegnat sig dennes penningar.

— **Pietilätjufven,** som under sistlidne sommar uppträdde i Viborg under namnet Kalle Kass, har nu mera fullt konstaterats vara en i Mäntyharju sockens Leppäniemi by hemmahörande karl vid namn Herman Sutela, som härförinnan för stöld och andra brott suttit tre år i Sörnäs fängelse. Utom förut bekantgjorda signalement för mannen i fråga anföres ett skottsår ofvanom högra ögat samt en fördjupning i hakan. Under senare tider har Sutela ströfvat omkring i Jaala o. Mäntyharju socknar, och har man nu mera de bästa utsikter att få honom gripen. — Vibbl.

Politiska nyheter.

Attentatet i Paris.

Den engelska prässens hållning.

Alla Londonertidningar påpeka enstämmigt den växande fara, som ligger i anarkismen och anse tiden vara inne, att England ändrar sin politik på detta område. „Times“ yttrar, att det ligger i alla nationers intresse att bekämpa anarkismen och fordra deras utlämnande såsom vanliga förbrytare. „Morning Post“ framhåller med eftertryck, att det är en nationalplikt för England att göra ett slut på dylika förbrytelsers strafflöshet genom att icke vidare erbjuda någon tillflyktsort åt anarkistiska lagöfverträdare. Äfven den radikala engelska prässen uttalar sig därhän, att England icke har rätt att ensamt protegera dessa brottslingar. Framstående engelska politiker från alla läger ärna hos regeringen påyrka straffbestämmelser för offentliga tal och publikationer, som uppmuntra till våldsdåd. Den allmänna meningen finner, trots socialisternes protester, dem medskyldiga i anarkisternes våldsbragder.

Om Vaillants gripande föreligger följande närmare redogörelse:

Blödande från händerna och näsan rusade denne föröfvare af attentatet i deputeradekammaren först mot hufvudutgången, men fann den stängd och begynte då ropa: „Öppna! Jag måste till sjukhuset.“ — Kvestorn Guillmais, som befann sig i korridoren, skrek till svar åt honom: „Kommer ej i fråga. Ni stannar kvar“. Vaillant slog därpå sönder ett fönster i dörrvaktens rum, men vakten fick syn på honom och ropade: „Tillbaka eller skjuter jag.“ — Nedslagen af dessa motgångar skyndade Vaillant till andra utgångar, men fann dem likaledes stängda. Till sist försökte han gömma sig på parlamentsgården, men upptäktes af en tjänsteman Gallot och underkastades förhör. Länge bestred han hvarje skuld och utgaf sig för en annan person, men sist och slutligen — klockan var då redan 5 på morgonen — vidgick han, att han begått brottet och nämde sitt riktiga namn, som redan sedan länge är bekant för polisen. Denna har ständigt haft honom i sikte såsom en af de mest tygellösa anarkisterna. Märkligt är att han vid senaste deputeradeval uppträdde såsom kandidat för Choisy-Leroy; han blef dock öfverbevisad om att fem gånger ha begått stöld och ströks på denna grund från kandidatlistan.

*

Ur gårdagens aftonpost återge vi följande telegrafunderrättelser:

Paris, 11 dec. Vid framställandet af förslaget om ändringar i prässlagen yttrade Casimir Perier: „Man måste bestraffa uppmuntran till förbrytelser. Alla goda fransmän må förena sig till ett förbund af hederliga personer. Ett godt samförstånd mellan regering och parlament har aldrig varit så nödvändigt som nu. Regeringen skall ej försumma att enligt sin plikt trygga Frankrikes inre ordning och dess yttre anseende“.

I deputeradekammaren uppläste Dupuy samma förslag. Yttersta vänstern protesterar. Deput. Boisserin begär förklaringar. Justitieministern Dubost svarar, att det endast gäller att sätta skrankor för brottet. Det existerar en organisation af anarkister, och den är ingenting annat än en förening af förbrytare. Regeringen känner dess ledare, och det är dem regeringen vill träffa. Ingen åtskillnad bör göras mellan försvar af brott och uppmuntran till sådana. De försvar af attentatet i Barcelona som yppats kunde ej lämnas onäpsta. Om kammaren gåfve regeringen medel i händerna, vore denna besluten att göra slut på denna association af missdådare. (Bifall).

Boisserin föreslår ett tillägg till regeringens projekt. Ministerpresidenten Perier motsätter sig alla ändringar af regeringens förslag. Boisserins yrkande förkastas med 300 röster mot 186. Efter någon diskussion antages därpå regeringens förslag med 413 r. mot 67, och sessionen afslutas.

I senaten tackar Casimir Perier presidenten Challemel Lacour för de ord af förtroende för regeringen, denne uttalat vid sessionens öppnande. Därpå uppläses det af deputeradekammaren godkända förslaget rörande prässen. Uppläsningen ledsagas med bifall. Förslaget förklaras brådskande. Sessionen afslutas.

Paris den 12 dec. I Socialisterna athöllo i går ett möte, hvarvid regeringens repressiva lagprojekt angreps. — Alla moderat-republikanska tidningar godkänna den af kammaren antagna prässlagen. De radikala tidningarna förebrå kammaren för feghet, då den antagit en reaktionär lag. De konservativa tidningarna mena, att lagen ej skall ha åsyftad värkan.

II. Kammaren har utsett en komité för att omedelbart granska regeringens förslag till anarkismens bekämpande. Samtliga medlemmar i komitén godkänna dessa förslag.

Dupuy meddelade kammaren, att regeringen fått mottaga uttryck af sympati för kammarens hållning i dessa frågor från regeringarna i Italien, Belgien och Schweiz, från det engelska parlamentet, de österrikiska delegationerna och holländska kammaren.

Man anser, att gårdagens kammarsession för kabinettet Perier var af enorm betydelse såväl med hänsyn till den varma hyllning som kom regeringen till del i båda kamrarna som med hänsyn till den exempellösa majoritet, som uttalade sig för regeringens prässlagsförslag.

Telegram

till Hufvudstadsbladet.

Anarkistfrågan i Frankrike.

Paris, den 13 december. Senaten antog enhälligt utan debatt det af deputeradekammaren i går godkända lagförslaget om bestraffande af tidningar, som försvara eller uppmana till attentat.

Anarkisterna i Frankrike.

Paris den 14 december. Vid husundersökning hos Paul Reclus' brorson har upptäkts en korrespodens, som utvisar, att Paul Reclus, såsom aktiv anarkist, stått ständig förbindelse med anarkister i olika länder. — Häktningar af här boende utländska anarkister komma att företagas i dag eller i morgon.

Handelsfördraget med Rumänien.

Berlin, den 13 dec. Riksdagen har antagit handelsfördraget med Rumänien med 189 röster mot 165.

Dödsfall.

Wien, den 13 dec. Serbiske ministern Dokitsch afled i går i Abbazia.

Senaste utl. post.

Crispis kabinett.

Rom, den 11 december. Crispi konfererade i dag med Ricotti, Rudini och Sermoneta och begaf sig därpå till konungen. Ännu har definitivt afgörande ej träffats angående utrikes-, krigs- och marinportföljerna.

Från Österrike.

Wien, den 12 dec. Med anledning af attentatet i Paris har i dag i riksrådet en strängare kontroll öfver publiken införts. — En slavisk koalition har nu mera bildats; den består af jungtscheckernas, de mähriska tscheckernas och sydslavernas, utom ruthenernas, deputerade och räknar 62 riksrådsmedlemmar.

Gladstones befinnande.

London, den 10 dec. Gladstones förkylning är icke af någon farligare beskaffenhet. Hans tillstånd har tillåtit honom att i sällskap med mrs Gladstone resa till Brighton, där klimatet är mildare. Gladstone lider för öfrigt psykiskt under känslan af ensamhet, sedan nämligen hans gamla läkare och vän nyligen dött, hans intima, politiske medarbetare John Morley rest till Cannes för att öfvervinna följderna af en influenza, och slutligen en hans gamle liftjänare för en vecka tillbaka spårlöst försvunnit. Sist nämda förlust har gripit den gamle statsmannen så mycket mera, som han tror sig själf vara skulden därtill, emedan han för någon tid tillbaka tilldelade den gamle tjänaren, som han genom en hel människoålder vant sig att ha hos sig, en tillrättavisning.

Ryssland.

— **De polska tidningarnas misstrogna relationer om Eusapia Palladinos** spiritistiska seancer i Warschau föranleda ett slags gensaga af Pet. Zeitungs och Novostis Warschauermeddelare. I den förra tidningen skrifves att de, som äro tillstädes vid seancerna icke kunna anses så alldeles ovederhäftiga. Så förekomma ibland dem den berömde skriftställaren Boleslav Prus, fem läkare, en tidningsredaktör o. s. v. Deltagarne äro med undantag af en enda, dr Higier, alldeles hänförda af experimentens framgång. De „äro öfvertygade om att vi stå inför en omhvälfning af många vetenskapliga begrepp, hvilka bero på utredningen af särskilda obekanta krafter“. Endast då misslyckades experimenten, när den nämde dr H. var tillstädes. — I andra fall gick alt förträffligt. Stolar och bord lyftes i höjden på det mest häpnadsväckande sätt. De tillstädesvarande kände sina ansikten beröras af främmande händer, och på Boleslav Prus' önskan togo samma osynliga händer hans „brillor“ från näsan och satte dem på ett aflägset stående bord, i hvars närhet ingen af sällskapet befann sig. I fullt dagsljus utfördes ett konststycke, som bestod däri, att Palladino utan vidrörande bragte en i metallram upphängd tung klocka att svänga sig och ljuda. Till följande dag hade man köpt en stor glasskärm för att skydda klockan för yttre mekanisk påvärkan. Också vid detta arrangemang begynte klockan emellertid ljuda ganska starkt. Ett annat experiment, som på fotografisk väg förevisades, bestod däri, att Eusapia utan att beröra det lät ett litet bord stiga i luften, där det sedan fritt sväfvande rörde sig än åt höger, än åt vänster, alt efter hennes rörelser med pekfingret.

Novostis meddelare påpekar det förut omtalade „faktum“, att Eusapias händer och fötter under tiden för experimenten voro bundna och nämner dessutom, att särskilda elektriska apparater hade anbragts, hvilka genast skulle förrådt prestidigatrisen, om hon hade gjort några taskspelarerörelser. Men ingen dylik signal yppades och „undervärken“ fortgingo framgångsfullt det ena efter det andra. Stolen, på hvilken en af deltagarne satt, rymde plötsligen ifrån honom, steg mot höjden och sågs än balansera på en annan deltagares hufvud, än sänka sig ned på bordet, kring hvilket sällskapet hade sina platser; hvarjehanda små föremål begynte sväfva omkring i luften, en tung träkista förflyttades från ett hörn af rummet till det sist nämda bordet. En Thomas i sällskapet begagnade tillfället att på nära håll mönstra Eusapia om hon hade något slags apparater eller värktyg på sig, som kunde möjliggöra företeelserna, men „fann intet“. Han satte sina händer på hennes, sina fötter på hennes fötter men företeelserna, fortforo icke desto mindre. En duktig näfve hördes slå i bordet, kring hvilket de närvarande sutto. Eusapia tyktes bli svårt medtagen af seansen, hon stönar och faller i en epileptisk sömn. En af de närvarande framställer frågor och „bordet svarar“ på dem genom att låta höra ett visst antal stötar för hvarje bokstaf. Frågor och svar ske på italienska, „enär Eusapia, under hvars inflytande bordet talar, ej förstår något annat språk“.

— **Dödsfall.** I lördags afled i Moskva den bekante kännaren af den ryska literaturen, akademikern Nikolaj Tichonravov. Döden föranleddes genom en lunginflammation, som utvecklats från influensa. T. har i 30 års tid varit professor i rysk literatur vid universitetet i Moskva och i 6 år handhaft rektorsämbetet vid samma universitet. Han var född 1832. Bland hans kvarlåtenskap märkes särskildt en kollektion af sällsynta gammalryska böcker och manuskript.

Skandinavien.

— **Skridskotäflingar i Stockholm 1894.** Stockholms Allmänna Skridskoklubb har utfärdat inbjudan till deltagande uti de skridskotäflingar, hvilka under instundande vinter föranstaltas därstädes, omfattande: lördagen den 10 och söndagen den 11 februari internationel amatörtäfling om världsmästerskapet uti hastighetsåkning för 1894 under K. K. H. kronprinsens protektorat samt lördagen den 3, lördagen den 24 och söndagen den 25 februari svenska amatörtäflingar i konst- och hastighetsåkning. Den förra afhålles på Brunnsviken vid Stockholm, de senare å klubbens ordinarie bana på Nybroviken.

Täflingarna anordnas i enlighet med utfärdadt program och täflingsregler samt under tillämpning af de bestämmelser, hvilka det Internationela Skridskoförbundet fastställt för mellanfolkliga täflingar.

Teater och Musik.

— **Musiknytt.** Från trycket har utkommit på förlag af Otava „Kotimaisia Laulusävellyksiä“ (Inhemska Sångkompositioner), af Armas Järnefelt. Sångerna äro: Kanteleelle; Laula, laula; Armasta odottaessa; Solsken. Framförda och tolkade vid konsert af fru Maikki Pakarinen ådrogo sig sångerna berättigad uppmärksamhet för den välfunna stämning, den finhet och den musikaliska skönhet, som pryda och kännetecknar dem. Melodiken flyter naturligt funnen, behagfull och vacker. Hela behandlingen af sångerna tilltalar genom den poesi, som hvilar öfver desamma, anslående som sångerna äro äfven genom sin harmoniska behandling, samt det moderna, ledigt hållna ackompagnementet. De betydande sångerna skola naturligtvis hälsas med glädje af sångens alla vänner.

Häftet prydes af en smånätt titelvignett. Nottrycket är godt och gör hr G. Arvidssons officin all heder.

Bis.

Litteratur och konst.

— **Af tidningen Julhelsning** har nummern för 1893 utkommit. Tidningen inledes med ett poem Julstämning af Elo. Därpå följer ett utdrag ur Z. Topelius Evangelium för barnen Ingen jul utan Jesus, Ljusets källa af Marianne, Björnin å gråsparvin, saga på bygdemål, Till Finlands flickor och gossar af K. Tiililä, Dödskallen (efter W. M. Schoyen), Fysikaliska experiment, En vårvisa af R. Hertzberg, En Punkaharjubeskrifning af Karl A. Tavaststjerna, Till skogs af Vera Hjelt, Eskimålif af Fridtjof Nansen, Nemo af Vera Hjelt, lekar m. m. I afdelningen Julhelsning till de vuxna i hemmet ingår en uppsats Julen af A. Auvinen, En glömd plikt af Mikael Johnsson, Emigrationen till Amerika och En viktig, men försummad näring. Tidningen åtföljes af en stor tabell med Råd till trädgårdsodlare i Finland, upptagande de förnämsta matnyttiga trädgårdsväxterna med uppgift på deras odlings- och förvaringssätt.

Tidningens pris är 25 penni.

— **Ur Viborgs historia,** minnesskrift af Gabr. Lagus, utgifven på Viborgs stads bekostnad år 1893, har utkommit i bokhandeln (första delen). Pris 5 mk.

— **Ny svensk literatur.** Friluftsbilder, teckningar från skogar, sjöar och hagar, samlade af Paul Walmann, Stockholm, Fr. Skoglunds förlag. 236 sid. 8:o, pris 2 kr. 75 öre.

— **Ny inhemsk literatur.** Af samlingen „Otavan helppohintainen Kirjasto“ ha utkommit:

Rudyard Kipling: Kertomuksia Intiasta. Öfversatt af Aino Malmberg. Pris 75 penni.

En samling noveller under titeln Nuori Italia. Pris 1: 25.

Ernst Ahlgren: Kertomuksia. Pris 1 mk.

Toini Topelius: Tähtisen Perhe ja Tilhispesä. Pris 2: 50.

Irene: Kivikossa, diktsamling. Pris 2: 25.

Moskovskija Vädomostis polemik mot de ryske terroristerne

i London fortsättes. Anknytande vid den redogörelse vi i föregående nummer lämnat för början af den ifrågavarande artikelserien i Mosk. Väd. relatera vi här fortsättningen.

De ryske anarkisternes förhoppningar och besvikningar.

Beträffande de förhoppningar, som näras af sällskapet „Den ryska frihetens vänner“ yttrar nihilisten Stepnjak bl. a.:

„Vi veta alt för väl att i följd af sakens natur sällskapets inflytande är begränsadt. Den ryska saken afgöres på rysk jord, med rysk strid; så skall det och så bör det vara. Men vi hålla på, att vid ett något så när värksamt understöd från Ryssland agitationen i utlandet kan skänka en betydelsefull hjälp i denna strid, att, medan i Ryssland hvarje steg köpes med priset af förfärliga offer, i utlandet däremot den ryska oppositionen kan utan alla offer och med alldeles obetydlig utveckling af energi skapa en makt, med hvilken (den ryska) regeringen, trots sina miljoner bajonetter, får lof att räkna“.

Huru skall nu detta ske? Jo, skrifver Mosk. Väd., hufvudmannen för våra terrorister lägger till grund för sina planer följande fullt resonliga synpunkt.

„Ryssland har alltid varit och skall alltid förblifva ett rike med ett inflytande af första rang på utvecklingen af den europeiska historien“. Och därför äro alla Europas folk intresserade uti att självhärskaremakten i Ryssland störtas! Hela Europa törstar enligt Stepnjak & K:is åsikt därefter, att Ryssland skall förvandlas till en republik, ty sker en gång detta, då skola strax alla monarkier försvinna. „Sålunda är det, yttrar Stepnjak, fallet, att vi i striden mot det ryska Zardömet förena oss med europeerna i allmänhet, såsom deras bundsförvandter, och det på basen af principen om ömsesidig hjälp i en sak, i hvilken vi med dem äro solidariska“.

Frihetssällskapet i London vill nu med publicistisk agitation tjäna detta „allmänt europeiska syfte“, som utgör: republikens införande i Ryssland. Saken ligger nämligen däri, att „den ryska självhärskaremakten ej kan existera utan västra Europas understöd.“ Det monarkiska Ryssland behöfver esomoftast utländska lån; och ännu mer: „det behöfver förbund och vänskapliga neutraliteter“. Nåja, fortsätter Mosk. Väd. sitt referat, och i Europa är det som bekant „den allmänna meningen som behärskar alt, från börserna till parlamenten: och prässen behärskar åter den allmänna meningen; det är därför för den ryska regeringen en sak af politisk nödvändighet att underhålla en för sig vänskaplig stämning i den europeiska prässen“. Mot denna den ryska självhärskaremaktens achilleshäl riktar Londoner-frihetssällskapet sina pilar; det vill förstöra den europeiska prässens vänskapliga stämning mot Ryssland och — den ryska monarkin kör fast.

Londonerterroristerne anse sig i förenämda afseende redan t. o. m. ha lyckats mätta „ett slag“ mot den ryska monarkin. De säga sig ha gjort detta, „då de i grund undergräft sympatierna för Ryssland hos dem, som hittils varit den ryska regeringens enda pålitliga och uppriktiga vänner i Europa, nämligen de engelska liberalerna, som nu blifvit våra (de ryska torroristernes) förnämsta vänner.“ — Detta slag är anmärker Mosk. Väd., som ni ser ingenting att leka med; det är judeliberale som f. n. ha styret i England; med deras hjälp hade ju den ryska regeringen kunnat ernå ganska mycket och framför alt utlämnandet af — Stepnjak själf, general Mesenzevs mördare.

Sådana äro altså förhoppningarna hos den ryska andelen af den ryska frihetens sällskap i London.

*

Lönar det sig väl, frågar Mosk. Väd., att tala om de engelska politikers syften, som knutit relationer med Stepnjak & Ki? De prata och skryta mindre — men hylla i stället politiken laiser faire. Ett exempel må belysa deras roll.

Under kriget 1877 rörde sig i de ryska stabskvarteren en företagsam fransman Ivan de V—n i egenskap af korrespondent till franska och belgiska tidningar. När kriget slutades, förstod han att förmå hr Bennett, New York Heralds utgifvare, att sända honom som specialkorrespondent till Petersburg; han intalade nämligen hr Bennett, att endera dagen en revolution skulle utbryta i Ryssland och då skulle Herald bli först underrättad om händelserna. Hr Bennett gick i snaran och den sluge fransmannen befann sig snart i Petersburg med en årslön på 30,000 rubel.

I samma stil ha nu de ryske terroristerne intalat engelsmännen. Ehuru ordningen är återställd i Ryssland, göra de troligt att alt är klart till revolution och att det ej behöfves mer än 2 à 3,000 pund sterling för att kröna värket af Ryrsslands anarkisering. Utom den nämde Vatson ha andra engelska fantaster gått i deras snaror och de tyckas anse, att de ryska terroristerne, Stepnjak'ar, Plechanov'ar, Volkovsky'r, Keltjevsky'r, Tjaikovsky'r m. fl. äro lika goda som en Kossut, Mazzini, Garibaldi, Cavour o. s. v. och att det „är en plikt- och samvetssak, för några t. o. m. rent af en fråga om bevarandet af själens lugn att hjälpa dem“, — såsom Stepnjak yttrade vid frihetssällskapets första möte. — Men jämte dessa fantaster fins det äfven allvarsamma politiker, som understöda de ryska terroristerne; de förstå visserligen väl nog att skilja dessa enfants terribles från patriotismens hjältar, men finna dem användbara såsom värktyg att bereda den ryska regeringen svårigheter.

*

Det bör dock tillstås, anmärker Mosk. Väd., att Stepnjak & Ki själfva funnit hurusom deras förbund med engelsmännen t. o. m. ur revolutionssynpunkt är en skandal; de ha förstått, att det på sitt sätt innebär en inbjudning till tatarerna att komma och taga Ryssland; de ha börjat befara, att de liberala i Ryssland skola finna detta stöta på förräderi, och söka därför att på ett anslående sätt motivera engelsmännens medvärkan.

Enligt denna motivering beror engelsmännens sympati för den ryska saken på tre omständigheter, nämligen: 1:o den ryska romanens popularitet, som för första gången för utlänningarna visat det värkliga Ryssland, som förut varit doldt bakom bajonetternas skog, 2:o den ryska revolutionära rörelsen, som öfvertygat utlänningarna därom, att en inre strid försiggår i Ryssland, hvilket de förut ej anat, och 3:o Kennans bok om Sibirien, „som lämnat outplånliga spår i hela samtidens medvetande“. Dessa tre motiv ha varit nog för att öppna det londonska cityorganets spalter och vinna engelska politiker för den ryska saken.

Naturligtvis är, säger Mosk. Väd., denna motivering icke hållbar. De tragiska bilder i den ryska skönliteraturen, som kunnat väcka engelsmännens sympati, behöfva icke skrifvas på den ryska självhärskaremaktens skuldregister. Att den revolutionära rörelsen i inre Ryssland skulle i och för sig väcka engelsmännens sympati är mindre troligt, då icke häller revolutionerna i Frankrike och Italien gjort det. Kennans bok slutligen är nog anlagd på stor effekt, men hvad som däri skildras är dock intet i bredd med de värkliga fasorna under grekiska upproret och mot de turkiska missdåden i Bulgarien, och likväl hindrade England i åratal ryssarne från att hjälpa Grekland och understödde Turkiet med både vapen och pengar. — Nej det är nog, menar Mosk. Väd., andra drifjädrar än den ryska romanen och Kennan, som föranleda engelsmännens medhåll — — —

Men Stepnjak klagar själf öfver att de ryske terroristernes förhoppningar om understöd från hemlandet „icke bekräftats“ och dessa terrorister nödgas för att hålla engelsmännen varma i likhet med den nämde Herald-korrespondenten i Petersburg ständigt vidmakthålla det intrycket, att det när som hälst kan blossa upp i Ryssland.

*

Såsom det redan nämdes uppställer det ryska frihetssällskapet i London såsom sitt syftemål att „utifrån understöda dem, som inom Ryssland kämpa mot monarkin“. För detta ändamål sparar man icke på pengar. Man har grundlagt en tidning „Free Russia“, hvilken skulle tjäna såsom organ för frihetssällskapet och värktyg för den revolutionära propagandan i Ryssland.

När denna tidning begynte utgifvas, tänkte man på den framgång, som den af Hertzen utgifna Kolokol på sin tid åtnjöt. Frihetssällskapets medlemmar trodde sig själfva kunna försäkra, att „det nu mera icke behöfdes, att den ryska oppositionen presenterade en man af Hertzens eminenta begåfning för att åt en tidning i utlandet förskaffa samma och ännu större inflytande än Kolokol hade“. Men häri ha de dock, säger Mosk. Väd., påtagligen misstagit sig. Talangen befinnes vara en ganska nyttig sak äfven på den revolutionära propagandans område. — Hrr terrorister försäkrade i början sina Londonervänner, att frihetssällskapets tidning endast behöfde börja utkomma för att bidrag skulle tillströmma från Ryssland såsom ur ett ymnighetshorn. Men de misstogo sig. „Penningemedel och sympatiuttryck komma, skrifva agitatorerne själfva, vår tidning till del från alla trakter af jorden, t. o. m. från Södra Afrika, Nya Seeland och Malajiska öarna“. — Men detta är naturligtvis inte nog. „För att öfvertyga engelsmännen därom att deras bidrag ej äro bortkastade, kräfves det oafvisligen ett aktivt understöd från själfva Ryssland“. „Men tyvärr ha, skrifver „Free Russia“, våra förhoppningar i detta afseende ej gått i fullbordan. Med undantag af några sibiriska kollektiva manifestationr eoch meddelanden, som i högsta grad uppmuntrat våra engelska kamrater, samt en à två korrespondenser från Petersburg och Moskva, ha vi icke från Ryssland rönt något erkännansvärdare uppmärksammande. Vi önskade finna en förklaring därtill i svårigheten att kommunicera med oss och i den ringa bekantskapen med vår sak, men detta förklarar blott delvis det antydda faktum“.

Till vår skam befinnes sålunda, anmärker Mosk. Väd. härtill ironiskt, att vi här hemma i Ryssland stå t. o. m. nya seeländarne efter och att hottentotter och papuas mera än ryssarne själfva behjärta de ryske anarkisternes sträfvanden. — Med afseende härpå har emellertid „Free Russia“ vändt sig till „alla ryske socialister och liberale“ med en uppfordran att icke blott få rönna deras „deltagande i formen af fromma önskningar, såsom hittils, utan äfven af dem understödas med penningebidrag och meddelanden“.

Ställningen är sålunda ganska kritisk. För att öfvertyga sina engelska vänner behöfva de ryska terroristerne kraftiga sympatiyttringar från Ryssland. Men Ryssland sofver, sofver utan återvändo, ja drömmer t. o. m. sköna drömmar. Malajerna möda sig visserligen, men hvad förmå malajerna! Och så kan det en dag hända, att engelsmännen tröttna att lämna sina bidrag och öppet förklara åt de ryska anarkisterna: Ni har dragit oss vid näsan; det blir ju inte häller någon revolution! De ryska konspiratörerne skola då stå ensamma där. Ty med malajer och hottentotter gör man ej revolution i Ryssland, om de också mätte sju spann mellan båda ögonen.

— 168 —

— Jag frågar, emedan jag ej vet det.

— Hvarför har du undvikit mig? Hvarför har du begagnat det stackars, oskyldiga barnet till förevändning att smyga dig förbi Uhlenfelde? Jag har förut sett dig vara modigare, Leo!

Detta gaf saken en vändning, som hon ej kunnat ana.

— Lizzie, jag har ansett ett umgänge mellan oss för omöjligt, sade han, både för vår egen, för din mans och för världens skull. Ty — hvad skall världen väl säga om dig, när den åter ser oss umgås på vänskaplig fot?

— Denna fråga hade du lugnt kunnat öfverlämna åt mig, svarade hon och såg ned med sitt stilla leende.

— I denna sak måste jag sörja för dig lika väl som för mig, svarade han. Men jag slöt framföralt af Ulrichs ord till, att du själf endast med fasa tänkte på ett sammanträffande med mig. Du fordrade ju till och med af honom, att hans oskyldiga umgänge med mig skulle upphöra.

— Hvad kunde jag väl göra, svarade hon, sedan du yttrat dig så kärlekslöst om mitt barn?

— Kärlekslöst? Felicitas, betänk hvad du säger. Jag tog just hänsyn till ditt barn. Skulle det fästa sig vid mig, för att sedan lära sig hata mig? Mig — och dig med?

— Men du hade ändå för afsikt att jämte mig taga det med dig till Amerika, svarade hon envist.

— Det var ju någonting helt annat, Lizzie. Där hade Paul aldrig fått veta hvem jag är . . . Han skulle ha ansett mig för sin far och därmed nog! . . . . Men här, där hvarje piga — men, Herre Gud, hvarför kommer jag fram med alt detta? Du har ju själf länge sedan tänkt på det, då du skikkade honom så långt bort.

— Gossen är borta, svarade hon sakta. Jag gråter och ber hvarje natt, men han är icke mera i vägen för dig.

Han flög förskräkt upp.

— *Därför*, Felicitas? stammade han, således därför?

— Kalla mig för en dålig mor, om du vill, sade hon, jag är försvarslös emot dig.

Hon knäpte ihop händerna i famnen och stirrade med rörande hjälplöshet ut i rymden.

— 165 —

måste göra våld på sig för att ej kasta sig öfver henne, hon som satt där så lugnt och i sin värnlösa älsklighet smålog emot honom.

— Herre Gud, nå men så tala då! stönade han.

— Du har frågat mig — och jag har svarat . . . Hvad skall jag vidare göra?

— Du skall rättfärdiga dig.

— Jag behöfver icke rättfärdiga mig. Vill du döda mig — så är jag här. Mitt elände är så namnlöst, att döden endast vore en välgärning för mig.

Och hon smålog fortfarande. — Om hon hycklade skulle hon gråta, tänkte han.

— Men jag skall berätta dig alt, fortfor hon, jag skall bikta för dig så som den ena brottslingen för den andra, med hvilken han är sammansmidd på galererne . . . . Ty på samma sätt är du, Leo, sammansmidd med mig . . . genom outplånlig skuld . . . i tårar och synd.

Hon hade stigit upp och lyft armarne en smula. Hon stod där i fulländad plastik — som Magdalena, botgörerskan.

Hela hans kropp skakades af en af fasa och beundran blandad rysning.

Han viste att det var romanfraser

Julutställningarna.

VI.

En af hufvudstadens mästare i annonseringkonst är herr Carl Causé Södra Esplanadgatan 14. Hans stora, ofta förekommande och väluppstälda meddelanden i Hufvudstadsbladets annonsafdelning kunna trots den stora massan af annonser icke ha undgått någon af tidningens läsare. I år annonserar herr Causé slutförsäljning af hela lagret, sedan han beslutit att helt och hållet upphöra med sin manufaktur-, garn- och kappaffär för att i stället uteslutande egna sig åt den nya stora damkapp-affären i hörnet af Mikaelsgatan och Norra Esplanadgatan. För att under möjligast korta tid kunna realisera det ännu stora och välförsedda lagret äro prisen ställda ytterst billiga, heter det i annonsen, och den spiken bör väl dra. Specielt framhållas af hr Causé svarta och kulörta klädningstyg, doffelkappor och jaketter, kapptyg och dofflar, klädnings- och kappgarnityr, atlas och mervellieux-siden, sammet och plys, siden- och ylledukar, sniljesjalar, borddukar och gardiner. Vidare finnas fruntimmers- och herrhanskar, vantar, kravatter, flaneller, ullgarn m. m.

*

Anna Jefremows affär, Norra Esplanadgatan n:o 37, består af en lagerafdelning och en arbetsafdelning. Den förra är mycket omfattande och upptager sådana artiklar som tapisseriarbeten och tillbehör, skira och täta bomullsväfnader, madapolam- och gardintyger, broderier, spetsar och näsdukar, ylletröjor, strumpor, vantar m. m. För barnvärlden finnes en hel massa nödvändiga saker, exempelvis barnklädningar, förkläden, kragar och haklappar, barnlinneutstyrsel etc. Till lagerafdelningen räknas äfven de finska vyerna från D. Nyblins fotografiatelier. Arbetsafdelningen består af barn- och fruntimmerslinnesömnad, tapisserimontering, brodyrmärkning, spets- och dukvirkning, täckstickning, mönsterritning m. m. Presentkort i en form, obehagligt lik växelblanketter, stå en villrådig julklappsgifvare till buds, då han har svårt att i detalj bestämma sig för hvad han bör skänka bort.

*

Firman Lundin & C:o, Alexandersgatan 46, annonserar äfven den nyttiga julgåfvor i stort urval och till billigaste pris. Man finner bland dem svarta och kulörta klädningstyg, särskildt svarta sidenklädningstyg, kapptyg, kappdofflar, doffelkappor, jaketter, sjalar, orenburgerdukar, ylledukar, skinnmuffar och annat dylikt. För salongen finnas vackra divanmattor. Vidare gardiner, plys-, chenille- och hamptygsbordsdukar, sängfiltar etc.

*

Hos G. Amann, Glogatan 4, har den egentliga utställningen i år koncentrerats i ett enda af de innersta rummen, medan i själfva butiken finnas utställda blott parfymer af alla slag och från alla firmor. Den öfriga expositionen omfattar vackra kristallvaror såsom puderaskar, flaconer, nipperskrin och dylikt, magnifika speglar, doftande sachets, en massa refraicheurer, necessärer för olika ändamål, däribland eleganta handsknecessärer, odörskrin etc. Rakdon saknas naturligtvis icke. Ett rikt förråd af hängsel finnes nu såsom tidigare hos hr Amann.

*

Af bokhandlarnes utställningar ha vi tils vidare besökt Antikvariska bokhandeln, Fabiansgatan 31, hvilken jämte Edlunds bokhandel i år tidigast annonserat julexposition. Antikvariska bokhandelns utställning omfattar samma artiklar som föregående år och är också uppställd efter samma plan. I ett särskildt rum ha samlats planchvärk, albums, fotografiställ, stereoskop och dylikt. Där möter den besökande äfven små afbildningar af finska och utländska målares taflor à 35 penni stycket, utsikter från Helsingfors à 25 p. (32 vyer) och miniatyr oljemålningar, framställande schweiziska vyer, till 3 mark stykket. I det egentliga butikrummet har på sedvanligt praktiskt och öfverskådligt sätt framlagts prof på mängden af vackra julkort. Vidare påträffas portföljer, minnes- och frimärksalbum, papeterier i stort urval och delvis till mycket billiga pris samt särdeles lämpliga till julklappar, skrifbordstillbehör af alla slag, statyetter och byster, fotografiramar, akvarelltryck, stora vackra julänglar etc. I det tredje rummet slutligen, „barnkammaren", har samlats det stora förrådet af spel och sysselsättningar, färglådor och färgpennor, bilderböcker m. fl. för de små välkomna julgåfvor. Af spelen nämna vi En engelsmans resa i Finland, Lustfärd till Aavasaksa, Elias Lönnrot, Omnibusspelet, Turisterne från Helsingfors till Imatra och andra.

*

Hos W. Taht, Norra Esplanadgatan 37, annonseras framför alt strumpor, både engelska och tyska samt af egen tillvärkning, alt så billigt som möjligt. Utom strumporna finner man bland de nyttiga julgåfvorna hos denna firma sådana varma och sköna beklädnadspersedlar som damasker, underkläder, underkjolar, gosskostymer, vantar, dukar och barnklädningar af „egen välkänd tillvärkning" och till billiga pris. Denna utställning lönar värkligen ett besök af praktiskt anlagda julklappsköpare.

Från allmänheten.

Redovisning

öfver Suomussalmi privata nödhjälpskomités värksamhet under år 1893.

Debet:

Kontant behållning från sednaste redovisning den 24:de januari	470: 67
Emottagna penningegåfvor:	
Den 23 februari af Walkjärvi skolbarn och lärare, genom B. V. Ahlfors	11: 35
Den 6 april Maria Alcenius, Wasa	25: —
Den 20:de april genom pastor Snellman, från Petersburg	10: —
Den 15 juni af „Suomal. Seura" i Björneborg, gen. M. Kauppinen hufvudsakl. för ryska Karelare	102: —
Den 20 juni genom mag. H. Zidbäck, Pälkäne, hufvudsakligast för ryska Karelare	40: —
Från sista redovisningen, utestående fordran för försåldt mjöl	2: 50
Genom mjölförsäljning	420: 95
Sålda tyger, trädkärl m. fl. slöjdartiklar	961: 80
Summa:	2,044: 27

Kredit:

Uppköpt mjöl hos A. Åström, 2,200 kilogram	428: 50
„ 305 liter korn	59: 65
Utbetalade forlöner	130: —
Uppköpt garn och annat arbetsmaterial	195: 45
Uppköpta skolböcker	58: —
Utbetalade väfvare- m. fl. arbetslöner i kontant	136: 05
Gratis utdelat (åt ryska karelare ensamt 196 mk)	267: 75
Postporton	4: 60
Kontant behållning till nästa år	764: 27
Summa:	2,044: 27

Debet:

	Kilogr.	Liter
Vid sednaste redovisning utgjorde förråden i mjöl	1,000	
i spannmål		355
Uppköpt mjöl	2,200	
„ spannmål		305
Ett återbetaldt mjöllån	100	
Summa:	3,300	660

Kredit:

	Kilogr.	Liter
Försåldt mjöl, per kontant	1,408½	
Uppköpta arbeten, betalade i mjöl	712	
Väfvarelöner betalade i mjöl	210	
Gratis utdelning	433	40
Utlånat		620
Minskning vid utvägning	27	
Behållning till nästa år	509½	
Summa:	3,300	660

Såsom af ofvanstående synes har komiténs värksamhet nästan uteslutande egnats åt utdelande af arbeten, och af dessa mest väfnad; flera kvinnor hafva så godt som ständigt varit sysselsatta därmed, isynnerhet under vårvintern. Väfnaderna hafva rönt stor efterfrågan och på sednare tider kunnat säljas med vinst för komitén. Gratisutdelning har endast skett på gifvarnes uttryckliga önskan och då mest till ryska karelare, samt till någon del åt fattiga skolbarn såsom vägkost-hjälp. Af redovisningen framgår att komitén nu har nära nog 300 mk större behållning än i början af året, ehuru influtna gåfvor utgöra 188 mark och icke allenast alt detta utan ännu därtill 80 mk utdelats gratis: detta är det glädjande resultatet af den vidtagna åtgärden att sätta de behöfvande i tillfälle att genom eget arbete hjälpa sig själfva. Utom de ofvan upptagna förråden har komitén utestående spannmålslån, hvilka, om och då de kunna indrifvas, torde inalles utgöra 56 hektoliter; af dessa är dock en del gratis och dessutom finnas åtskilliga lån hvilka föga kunna betalas. Ett mindre parti nät, hvilket på tidernas längd väl finna afnämare, torde äfven inbringa komitén en liten nätt summa. Ett parti diverse trädredskap, förnämligast spador, finnas ätven i förrådet, men värdet för dessa stiger ej synnerligen högt.

Allmänt kändt är, att dessa trakter i år till största del gått fria från de två föregående årens gissel: frosten. Ehuru visserligen arbetsbrist ännu kan råda på vissa håll, är dock armodet i år intet emot de två föregående. Till följd häraf har komitén ansett sin värksamhet kunna upphöra. Återstår således frågan, hvartill och på hvilket sätt de förefintliga medlen skola användas. Denna fråga önskar komitén underkasta allmänhetens och synnerligen gifvarenes eget pröfvande och afgörande. Komitén för sin del föreslår att donera en del till socknens blifvande diakonat och en del till inredning och fullbordande af kyrkobyns lilla skolhus, då ju dessa inrättningar äro afsedda dels för fattiga och sjuka, dels för folkets framtida upplysning och däraf följande större kompetens att uppehålla och försörja sig själfva. Med tacksamhet emottager komitén gifvarnes råd och förslag i detta ämne, då komitén ej är fullkomligt öfvertygad om sin rättighet att ensam afgöra saken.

Till sist en innerlig tack till alla dem som bidragit att lindra sina medmänniskors nöd i dessa aflägse och öde trakter; en lika hjärtlig tack till dem, hvilka likt enkan gifvit sin sista skärf, som till dem, hvilka gifvit mycket af sitt rika öfverflöd. Gud löne alla!

Suomussalmi den 1 november 1893.
A. B. Calamnius.

Till allmänheten från Paul Joachimshemmet.

Vi ha äran meddela allmänheten, att vi i november månad med tacksamhet emottagit, för betäckande af Paul Joachims hemmets skuld, stor 5,913 mark, af Hufvudstadsbladets prenumeranter följande bidrag: från Helsingfors 17 mk, från S:t Michel 25 mk, från Jakobstad 5 mk, samt från S:t Petersburg af två finnar 2 rubel (5 mk 25 p:i); summa 52 mk 25 p:i.

Nu stundar julen — hjärtan och börsar äro vid denna tid öppnare än vanligt, så att vi med tillförsikt vänta en rik skörd af de prenumeranter, som ännu icke bidragit med sin skärf. Vi påminna här ännu att mindre summor kunna skickas i 25 och 20 p:i frimärken. Med innerlig tacksamhet till „prenumeranterna" för de redan influtna summorna, och önskande dem alla en glad jul och ett godt nytt år, tecknar

I december. Helene v. Mickwitz.
Georgsg. 27, Helsingfors.

Sjöfartsafdelning.

— Finska Angfartygs Aktiebolagets ångare:

	Ankomna: den	Ankomna: till	Afgångna: den	Afgångna: till
Sirius	6/12	Havre	5/12	Havre
Orion	8/12	Cette	27/11	Cette
Capella	9/12	Helsingfors	4/12	Reval
Regulus	16/11	London	1/12	Mobile
Vesta	24/11	Cap Haitien	28/10	Vestindien
Ceres	7/12	Port au Prince	20/11	Vestindien
Pallas	9/12	Helsingfors	8/12	Helsingfors
Rhea	5/12	Cadiz	5/12	Havre
Urania	12/12	Kphmn	13/12	Helsingfors
Astræa	12/12	Kphmn	13/12	Hull

Helsingfors skeppslista.

Inklarerade fartyg:

Dec. 11. Ryska ångf. Russ, kapten J. Merck fr. Dunkerque, stenkol; — 12: ångf. Jakobstad, kapten N. Jakobsen fr. Stettin, styckegodslast.

Post- och telegrafmeddelanden.

Medd. Hbl. från Köpenhamn af Julius F. Schierbeck.

Anlända den 6 dec.: Vladislav, rysk, Andersen, fr. Helsingfors t. Fraserburgh; Fredenborg, h. i Geta, Malmqvist, fr. Sundsvall t. Havre; Victor, h, i Vårdö, Johansson, fr. Haraldsby t. Sevilla. Besiktningen i dag på „Tytty" har utvisat att en ny mast bör insättas, hvarför fartyget i morgon kommer att ingå i hamnen och lossa en del af lasten.

Ankomna och afgående fartyg.

Liverpool, 2 dec. Liitto, Sjöblom t. Pensacola.

Hammershus, 5 dec. Skon.skepp. Esmeralda af Rimito, passerat västvart.

Cardiff, 2 dec. Agda Landström t. Trapani.

Gravesend, 5 dec. Concordia, Carlsen, fr. Helsingfors.

Aarhus, 5 dec. Victoria, Ohlsson, fr. Helsingfors.

Helsingör, 6 dec. Bark. Alexander II af Lovisa; bark. Vega af Mariehamn; fregattskepp Rhea af Björneborg samt skon.skepp Esmeralda af Åbo, samtliga passerat västvart.

Sagres, 27 nov. Barkskeppen Pehr Brahe af Mariehamn och Lennätin af Nystad passerat sydgående.

Köpenhamn, 7 dec. Tytty, Vikström, fr. Räfsö t. Marseille, har skador å riggen.

Till salu.

Smörj-oljor

af alla slag *från lager.*

Särskildt framhålles den mycket efterfrågade och berömda *„Astara"* oljan N:o 1 såsom varande ej allenast den ojemförligt bästa, utan på samma gång den allra billligaste.

Äkta prima Malaga Bomolja (direkt importerad från Malaga)
Prima Stjernolja
Prima Separatorolja
Prima Extractorolja
Prima Cylinderolja
Prima Lubrikatorolja.
Prima Hvalolja
Prima Hvaltran
Prima Consistensfett.

Prisen ojemförligt billigaste.

Finska Redskapshandeln
P. Sidorow.
3 Michaelsgatan 3. Helsingfors.

Till salu
å detta blads hufvudkontor.
Jernvägsfraktsedlar,
HYRESKONTRAKT
(svenska och finska),
Restaurationsblanketter,
Tullblanketter.

Hufvudstadsbladets
Romanbibliotek.
„Ett besynnerligt hus".
ROMAN.
Öfvers. från Engelskan.
Häftad 115 sidor.
PRIS
1 mk 25 p.

„En qvinnas rstyka".
ROMAN.
Öfvers. fr. Engelskan.
Häftad 246 sidor.
PRIS
1 mk 50 p.
Postporto till landsorten 20 penni.

Vår generalagent för Finland
Herr Ad. Baltscheffskij i Helsingfors,
Telefon 16 66, — Alexandersg. 15, Atlas, parading.,

antager mot god rabatt återförsäljare öfver hela landet samt exp. mot post eller jernvägsefterkraf prof å våra fabrikater. Begär priskurant.

Vi rekommendera *Aseptin, dito-extrakt, Blanksmörja, Bläck* („Favorit"), *„Bläck puts veck", Collodin, Collanolja, Fläcktvål, Insektpulver* (Persiskt, Dalmatiskt och „Pfo Pfo"), *Jästpulver, Karameller Lungskyddare, Lysol* och *Lysoltvål, Läderolja, Läder* och *Skosmörjor, Nubian, Symaskinolja, Tallbarrolja, Tandpulver, Tvätt blott* m. m.

Tekniska Fabriken Röda Korset, Stockholm.

Intyg om Lungskyddaren:

Ändamålet med apparaten är, att utan hinder vid andning och tal genom densammas användande afhålla alla i luften befintliga stoftformiga ämnens inträngande i lungorna och luftväggarne samt derigenom afvärja den fara, som arbetet uti dylik förorenad luft medför. — — — Apparaten kan äfven vara bröstsjuke till stor nytta. — — —

Stockholm d. 27 Febr. 1892. Ulrik Svaneskog,
Praktiserande läkare.

Skånska Cementbolaget i Malmö, som köpt 100 lungskyddare till sina arbetare, intyga att de fylla sitt ändamål bättre än andra apparater, som försökts, och rekommenderar uppfinningen. — Den lungskyddare, som af mig under 4 veckor dagligen användts, har visat sig fylla sitt ändamål i det att den fullständigt utestänger dam, smuts och lukt från mun och näsa, utan att det ringaste hindra tal, andning eller på annat sätt kännes generande. — — — Jag har experimenterat med, att med en viska uppröra fint pulveriserade ämnen alldeles invid ansigtet, men har lungskyddaren fullkomligt utestängt hvarje spår deraf, under det att tal och andning fortfarit obehindradt, hvilket allt är mig ett nöje att vitsorda. Stockholm d. 29 Febr. 1892.

Gustaf Sjöberg,
Etsare å W. Silfversparres Grafiska Anstalt.

Lungskyddaren har på kort tid blifvit särdeles omtyckt och nyttjas på landets förnämsta mekaniska verkstäder, snusfabriker, malmslagerier, porslins- och cementfabriker m. fl. samt af mjölnare, tröskare, väfvare, filare, etsare, kakelugnsmakare, tapetserare m. fl., m. fl.

Vår *Lysol* och *Lysoltvål* äro ett verksamt medel mot *Kolera* och ändra smittosamma sjukdomar enligt de högsta medicinska auktoriteters intyg.

Fabriken står under offentlig kontroll.

K. H. Renlund,
Mikaelsgatan 6 „Atlas",
rekommenderar från stort lager, af bästa qvalité
Penn-, fäll-, tälj-, bords- samt andra knifvar,
Saxar af alla sorter,
Amerikanska Rakknifvar,
Brickor af olika sorter, såväl dyrare som billigare,
Thekök,
Primuskök,
Kaffepannor,
Köttkvarnar,
Kastruller, grytor och pannor,
Former för aladauber
samt öfriga för hushållet nödvändiga artiklar.
Jernsängar.
Komoder och Tvättställningar,
Badkar m. m. m. m.
Aluminium i tackor och plåtar,
samt elegant utförda arbeten af
Aluminium-metall.

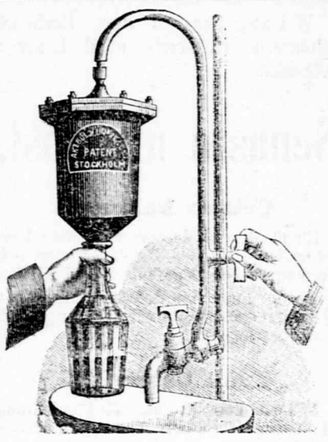

Vattenfiltrer-Apparater
af Kuntze & C:o patent,

att fästa vid vattenledningen i köket, erhållas **endast** genom undertecknad till ett pris af Fmk 30, hvartill kommer Fmk 5 för uppsättningen. Äfven åtager jag mig att rengöra apparater samt förnya filtermaterialet.

Vackra och prydliga salongsfiltrar finnas äfven å lager.

Vattenledningskontoret,
Mikaelsgatan 15.
Rob. Huber.

Hampfröextrakt

är ett dietiskt medel, som starkt befordrar fettbildningen och rekommenderas af framstående läkare som ett värdefullt medel åt personer som önska godt hull.

Då ojäfvige, framstående personer enligt intyg, som i pressen och annorledes kungjorts, förklara, att de med öfverraskande resultat användt Hampfröextrakt mot sjukdomar, som de af läkare öfvergifvits som obotlige i, såsom: **Lungsot, Bröst-, Mag- & Blåskatharr,** äfvensom **Kraftlöshet** och Afmagring o. a. sjukdomar, synes detta vara en epokgörande uppfinning. Vi exportera ock rätt betydande partier på kontinenten och patroniseras af flere läkare i Frankrike och England.

Tekniska Fabriken Röda Korset, Stockholm.

Pris för paket i Finland Fmk 1:60.

Generalagent för Finland:
Hr Ad. Baltscheffskij, Helsingfors,
Alexandersgatan 15, parading. — Telef. 16 66.

Engelska Jernsängar,
Madrasser, Sängfiltar, Bolstertyg.
Illustrationer tillsändas på begäran.
Prima varor. Billiga priser.
Nordiska Bosättningsmagasinet.

Heilin & Groos
STENTRYCKERI
UTFÖR ALLA SLAGS LITOGRAFISKA ARBETEN MED ANVÄNDANDE AF DE NYASTE OCH BÄSTA METODER
SNABBT VAL OCH BILLIGT. VERKSTÄLLER REPRODUKTIONER AF TAFLOR, FOTOGRAFIER, KONSTVERK ETC.
KEMIGRAFISKA AFDELNINGEN
TILLVERKAR KLICHÉER FÖR TIDNINGS-, PRISKURANT- OCH KATALOGTRYCK, SKÖNLITTERÄRA OCH VETENSKAPLIGA ARBETEN.
HELSINGFORS, V. HENRIKSGATAN 20.

Smides
Stenkol
säljes ytterst billigt under pågående lossning.
Lars Krogius & C:o.

Diverse.

Phœnix
Assurance Company.
Eldförsäkringsbolag i London
— stiftadt 1782 —
afslutar försäkringar mot brandskador till fasta billiga premier genom

C. G. Hiort af Ornäs
Konstantinsgatan n:o 23.
Bröder Graff
Alexandersgatan n:o 34.
Alex. F. Lindberg
Mikaelsgatan n:o 1.
A. A. F. Lindberg
General-Agent för Finland
Glogatan n:o 5.
Förluster regleras prompt & liberalt.

Ryskt mynt
köpes och säljes af
Wasa Aktie Bank.

Stenografer.

Personer, hvilka önska anställning under instundande landtdag såsom stenografer eller renskrifverskor, behagade före utgången af december månad anmäla sig till **magister G. R. SNELLMAN, Elisabetsgatan 19.** — De sökande påminnas därjämte om innehållet i senare momentet af § 6 af Stenografiska Föreningens stadgar. — Träffas med aspiranterna till stenografplatserna anställes omkring den 15 januari.

Städernas i Finland brandstodsbolag för lösegendom
försäkrar **personlig lösegendom, varulager** samt **maskiner och fabriksredskap** mot **nedsatta premier** genom
Oskar Hakulin,
Norra Esplanadgtn n:o 31.
Obs.! Ytterligare premienedsättning efter vissa försäkringsår.

Lektioner
i ryska och tyska gifvas till billigt pris af
ADOLF OLIN.
Albertsgatan N:o 46.
Träffas från 2—4 e. m.

Genom Polyteknikernas förenings arbetskomité meddelas **undervisning i språk, matematik** och **andra skolämnen; ritningsarbeten** af alla slag, **tecknings-, textnings-** och **renskrifningsarbeten,** äfvensom **projektritningar** och **konstruktionsberäkningar,** liksom andra till facken hörande arbeten utföras omsorgsfullt och billigt.

Anmälningar göras hos *L. E. Sonck,* Komitens ordförande. Träffas alla hvardagar kl. 9—2 å Polytekniska Institutet.

I tjenst åstundas.

Ett nyktert, hvartdera språket kunnigt arbetsamt **Handelsbiträde** får en god plats i en mindre stad. Ansökningar åtföljda af betyg och en mark i frimärken sändas till *Hufvudstads byrå, Mikaelsg. 8.*

Helsingfors
Hufvudstadsbladets Nya Tryckeri.

— 166 —

gnagande, förtärande ångest. Hvart jag än vände mig var det ej annat än ångest . . . ångest och rädsla . . . För dig — för honom — för Johanna – för hela världen . . . Jag hade redan som fästmö haft ett dylikt anfall. Då föreföll det mig som om brefven — —.

— Jag vet, afbröt han henne, Johanna har berättat mig allt.

Hon böjde sorgset ned sitt vackra hufvud.

— Åh, nu vet jag hvem som äggar upp dig emot mig, hviskade hon, men hon har rätt. Jag är fullt ut så fördärfvad och dålig som hennes hat utmålar mig.

Ur alla dessa lidelsefulla själfanklagelser hörde han för sin del blott den ena förebråelsen, som hans syster hade förespått honom, förebråelsen: „Du är skuld därtill!"

— Smäda dig inte så där, sade han i och med detsamma intalande sig själf en smula förtröstan, det är väl inte så farligt.

Hon drog en tung suck och lutade utmattad hufvudet mot fötterna på den hvita ynglingagestalt, som stod närmast henne på sockeln.

— Tack för detta tröstens ord, sade hon sakta som en drömmande. Det är det första, som på åratal förirrat sig fram till mig . . . ty för hvem vågade jag väl klaga min nöd och min ängslan och min ånger . . . De fördömda i det innersta helvetet ha till och med sina kamrater — jag hade ingen . . . Och nu frågar du mig, huru jag midt under mitt elände kunnat förmå mig att leka en dåraktig, frivol lek och tåla, att främmande karlar omringade mig? . . . Jag kunde helt enkelt svara dig, att jag ville bedöfva mig i en virfvel af förströelser . . . Det ligger ju så nära till hands och utgör en så bekväm täckmantel . . . Men jag vågar inte ljuga för dig . . . Ser du, Leo — när min kärlek till dig slocknat ända till sista gnistan — slocknat i fruktan och ånger — då förlorade jag mitt sista, mitt enda stöd . . . . . Jag förlorade tron på alt godt inom mig och en röst ropade dagligen och stundligen till mig: Glid nu endast längre utför det sluttande planet — du undgår likväl icke ditt öde. När det hviskades älskogsord i mitt öra tvingade jag mig att le, fastän min kropp skakades af en rysning . . . Om natten

— 167 —

grät jag . . . om dagen skrattade jag . . . Jag tykte lifvet icke mera hade annat af värde att bjuda mig än att jag fick mina nycker uppfylda . . . Sålunda dref en oafbrutet stingande tagg mig alt längre och längre in i själfföraktet . . . Ibland när jag märkte, att Ulrichs blick bekymmerfullt hvilade på mig, tykte jag, att jag ovillkorligt måste kasta mig ned för hans fötter och be honom: Rädda mig! Rädda mig! Men då stod mitt brotts fantom — *vårt* brotts fantom, Leo, — jättestort och fasansfullt tätt bakom mig och hviskade i mitt öra: Om du också uppoffrar dig själf — så får du ej förråda din medbrottsling. — Och därför släpade jag vidare på bördan, tystnadens förfärliga börda . . . Det är ett riktigt undervärk, att min kropp bibehållit den äktenskapliga troheten — att jag inte i dag står framför dig som en fallen varelse . . . Hvarje nyck hade kunnat störta mig i fördärfvet . . . . Jag hade så helt och hållet förlorat tron på mig själf.

Hon tystnade och trykte pannan emot sockelns kant, medan hon med uppsträkta händer höll sig upprätt vid den ena ynglingafoten . . . Likt en prästinna för det vänskapsförbund, hvars symbol hon omslöt, hon, som blifvit detta förbunds dämon.

Solen började skingra dimmorna . . . . uthuggningen låg där som en guldskimrande skål, ur hvilken den dagglittrande offerstenen reste sig likt en jättepärla . . . Brokiga fjärilar fladdrade förbi pelarene och en och annan svag fågelstämma hördes uppifrån trädtopparne . . . Källan, som sprang ur jorden några steg ifrån tempelväggen, lät höra ett sakta, fnissande ljud — sedan ilade hon pladdrande utför sluttningen — ett hånleende vittne till det sorgliga samtalet.

Leo tog ej sina ögon från den kvinna, han fordom älskat.

Han stod fullkomligt rådlös gentemot henne . . . Förebråelser och förmaningar kunde icke mera komma i fråga där, det gälde att rädda och hjälpa . . . Men hvad kunde han väl göra för henne utan att hopa skuld på skuld och bedraga den aningslöse vännen?

— Lizzie, sade han med ett vekt tonfall i rösten, du har kallat mig hit . . . Hvad vill du mig?

— Och det frågar du, Leo?